

Praktische handleiding voor de toepassing van de **Europese procedure voor geringe vorderingen**

conform Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees
Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling
van een Europese procedure voor geringe vorderingen

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
1.1. Doel en de opzet van de Europese procedure voor geringe vorderingen	7
1.2. Algemene achtergrond	7
1.3. Historische en politieke achtergrond van het voorstel	9
1.3.1. De conferentie in Down Hall	9
1.3.2. Politieke context	10
1.4. Ontwikkeling van de EPGV	10
1.4.1. Eerste stappen op weg naar het voorstel	10
1.4.2. De onderhandelingen en de zes beginselen	11
1.4.3. De gewijzigde Europese verordening voor geringe vorderingen – een overzicht	12
1.5. Evolutie van het Europees burgerlijk recht en Verhouding tot andere instrumenten	13
1.5.1. Ontwikkeling van nieuwe instrumenten en afschaffing van het <i>exequatur</i>	13
1.5.2. Interactie met andere instrumenten – de EBB en de Verordening Brussel I (herschikking)	13
1.5.3. Europese ADR- en ODR-instrumenten	14
2. De EPGV: Toepassingsgebied	16
2.1. Materieel toepassingsgebied van de verordening	17
2.1.1. De financiële grens voor een Europese geringe vordering	17
2.1.2. Onderwerp – geldelijke en niet-geldelijke vorderingen	18
2.1.3. Onderwerp – uitsluitingen	18
2.1.4. Onderwerp – onder de verordening vallende zaken	19
2.1.5. Burgerlijke en handelszaken – uitlegging door het HvJ-EU	20
2.2. Geografisch toepassingsgebied van de verordening	24
2.2.1. Algemeen geografisch toepassingsgebied	24
2.2.2. Grensoverschrijdende zaken	24
2.3. Toepasselijkheid in de tijd	25
2.4. De toepasselijkheid van andere EU-instrumenten	25
2.4.1. De Verordening Brussel I (herschikking)	25
2.4.2. De verordeningen inzake betekening/kennisgeving en bewijsverkrijging	26

2.4.3. De EET- en EBB-verordeningen	26
2.4.4. Overige EU-instrumenten	28
2.5. Verhouding tot het nationale recht	28
2.5.1. Nationaal procesrecht	28
2.5.2. Nationaal materieel recht	29
3. Inleiding van de procedure	30
3.1. Inleiding en praktische bijstand	31
3.2. Het bevoegde gerecht	31
3.2.1. De EU-regels inzake bevoegdheid - Brussel I (herschikking)	31
3.2.2. De plaatselijke of „nationale” bevoegdheidsregels	34
3.3. Gebruik van het vorderingsformulier	34
3.3.1. Beoordeling van de vordering	34
3.3.2. De behandeling van rente	35
3.4. De kosten voor het indienen van de vordering	35
3.5. Bijlagen bij het vorderingsformulier	35
3.6. Indiening van de vordering bij het gerecht	36
3.7. Taal	36
3.8. Gerechtelijke schikkingen	37
4. Procedure nadat het gerecht de vordering heeft ontvangen	38
4.1. Correctie of aanvulling van het vorderingsformulier door de eiser	39
4.1.1. Het gerecht controleert het vorderingsformulier	39
4.1.2. Het gerecht stelt de eiser ervan in kennis dat de vordering buiten het toepassingsgebied van de EPGV valt	39
4.1.3. Verzoek aan de eiser om het vorderingsformulier aan te vullen of te corrigeren	39
4.2. Toezending van het vorderingsformulier aan de verweerder	40
4.2.1. Het gerecht verstuurt een exemplaar van vorderingsformulier A en van formulier C	40
4.2.2. Termijn	40
4.2.3. Wijzen van betekening of kennisgeving	40
4.3. Wat de verweerder kan doen na ontvangst van het vorderingsformulier	43
4.4. Vordering of tegenvordering overschrijdt de grens	44
4.5. Tegenvordering	44
4.6. Termijnen	45

4.7. Taal	45
5. Vaststelling van de feiten	46
5.1. Taak van het gerecht met betrekking tot geschilpunten	47
5.1.1. Het gerecht neemt het initiatief tot het vaststellen van de feiten	47
5.1.2. Het gerecht bepaalt de middelen van bewijsverzekrijging en de aard van het bewijs	47
5.2. Aanvullende gegevens van de eiser en de verweerder	47
5.3. Het gerecht beslist een mondelinge behandeling te houden	48
5.3.1. Het gerecht houdt alleen een mondelinge behandeling indien het dat nodig acht	48
5.3.2. Het gerecht kan weigeren een mondelinge behandeling te houden	48
5.4. Bewijsverzekrijging	48
5.5. Gebruik van ICT bij mondelinge behandeling of het verkrijgen van bewijs	49
5.6. De rol van het gerecht	50
5.6.1. Het gerecht bepaalt de procedure	50
5.6.2. Het gerecht informeert de partijen over procedurekwesties	50
5.7. Termijn	51
6. De beslissing	52
6.1. Het nemen van een beslissing	53
6.1.1. Bij verstek gegeven beslissing – algemeen	53
6.1.2. Bij verstek gegeven beslissing – tegenvordering	53
6.2. Beslissing na ontvangst van alle gegevens, waaronder alle bewijselementen	53
6.2.1. Wanneer geen mondelinge behandeling is gehouden	53
6.2.2. Na een mondelinge behandeling	53
6.3. Vorm, inhoud en betekening/kennisgeving van de beslissing	54
6.3.1. De beslissing moet schriftelijk zijn voor de betekening of kennisgeving ervan aan de partijen	54
6.3.2. Taal van de beslissing voor de betekening of kennisgeving ervan	54
6.3.3. Betekening of kennisgeving van de beslissing aan de partijen	55
6.4. Kosten	55
7. Heroverweging en beroep	56
7.1. Heroverweging in het kader van de Europese procedure voor geringe vorderingen	57
7.1.1. Gronden voor herooverweging	57

7.1.2. Resultaat van heroverweging	58
7.2. Beroep	58
7.3. Procesvertegenwoordiging in heroverwegings- en beroepsprocedures	58
8. Erkenning en tenuitvoerlegging	60
8.1. Erkenning en tenuitvoerlegging – algemene beginselen	61
8.1.1. Afschaffing van het <i>exequatur</i>	61
8.1.2. Tenuitvoerleggingsprocedure – toepasselijk recht	61
8.2. Voorschriften in het kader van de EPGV – tenuitvoerleggingsprocedure	61
8.3. Gebruik van het certificaat betreffende een beslissing	62
8.3.1. Formulier D.	62
8.3.2. Taal van het certificaat	62
8.4. Weigering en beperking van tenuitvoerlegging	63
8.4.1. Weigering van tenuitvoerlegging in buitengewone omstandigheden	63
8.4.2. Procedure om de tenuitvoerlegging aan te vechten	63
8.4.3. Opschorting of beperking van de tenuitvoerlegging	63
8.5. Procedure voor de tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing	64
8.5.1. Maatregelen inzake tenuitvoerlegging	64
8.5.2. Tenuitvoerleggingsinstanties en -agentschappen	64
8.5.3. Taalaspecten – praktische gevolgen voor de tenuitvoerlegging	64
8.6. Tenuitvoerlegging van gerechtelijke schikkingen	65
9. Slotopmerkingen	66
9.1. Advocaten	67
9.1.1. Geen verplichting om in het kader van de EPGV een beroep te doen op een advocaat	67
9.1.2. Financiële implicaties van het inschakelen van een advocaat	67
9.2. Voorlichting en bijstand	67
9.2.1. Voorlichting – algemeen	67
9.2.2. Voorlichting en bijstand aan de partijen	68
9.3. Evaluatie van de EPGV	69
Referentiemateriaal en links	70

1

HOOFDSTUK EEN **Inleiding**

1.1. Doel en de opzet van de Europese procedure voor geringe vorderingen

In het kader van de doelstellingen inzake de waarborging van de toegang tot de rechter en inzake de totstandbrenging van een Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, heeft de Europese procedure voor geringe vorderingen in de eerste plaats tot doel de grensoverschrijdende procesvoering in de EU over geringe vorderingen te vereenvoudigen en te bespoedigen en dus de kosten van dergelijke procedures tussen de lidstaten te verminderen (zie artikel 1 en de overwegingen 1, 7, 8 en 36).

Om dat te verwezenlijken, wordt de nadruk gelegd op de noodzaak dat de procedure een relatief eenvoudige procedure moet zijn, en met name dat zij grotendeels door middel van de standaardformulieren in de bijlage bij de verordening moet verlopen. Verder wordt de rol van het gerecht aanzienlijk versterkt met betrekking tot het beheer van de voortgang van de zaken en de beslissing over geschilpunten tussen de partijen. De partijen kunnen de procedure gebruiken zonder dat zij juridisch advies hoeven in te winnen en de daaruit voortvloeiende kosten hoeven te dragen. De vereiste dat de lidstaten praktische bijstand moeten waarborgen (artikel 11) helpt partijen om zonder juridische deskundigheid door de procedure te laveren. Het e-justitieportaal bevat een rubriek gewijd aan de Europese procedure voor geringe vorderingen, met inbegrip van de formulieren en informatie die overeenkomstig artikel 25 door de lidstaten worden verstrekt. De beslissing is uitvoerbaar

in andere lidstaten zonder dat er een intermediaire erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure nodig is (het zogenaamde „*exequatur*”).

De procedure is beschikbaar voor particulieren of consumenten, voor wie de procedure vooral geschikt is, en voor bedrijven, met name in het midden- en kleinbedrijf, die in het kader van hun activiteiten met grensoverschrijdende geschillen worden geconfronteerd. Om de procedure te bespoedigen, zijn voor de verschillende fasen van de procedure specifieke termijnen vastgesteld. Ook beperking van de kosten is een belangrijke doelstelling en het gerecht is verplicht te waarborgen dat de voor vergoeding in aanmerking komende kosten in verhouding staan tot de waarde van de vordering.

1.2. Algemene achtergrond

Een van de belangrijkste structurele problemen met betrekking tot de werking van het civiele recht, in het bijzonder wat betreft de mogelijkheid voor gewone burgers om toegang tot de rechter te krijgen en snel vorderingen juridisch af te dwingen zonder grote kosten te hoeven maken voor juridisch advies, betreft geringe vorderingen. In deze zaken, en met name in die van particulieren tegen bedrijven of andere personen, staan de tijd, inspanningen en kosten die hiermee gemoeid zijn, vaak niet in verhouding tot de waarde van de vordering.

Om dit probleem aan te pakken zijn in veel rechtsstelsels van EU-lidstaten bijzondere procedures ontwikkeld die erop zijn gericht de afwikkeling

van dergelijke vorderingen van particulieren of kleine ondernemingen te vereenvoudigen, goedkoper te maken en te bespoedigen⁽¹⁾. Veel van deze procedures bevatten een aantal gemeenschappelijke kenmerken, zoals beperking van de toegekende kosten, afwezigheid van advocaten, vereenvoudiging van de regels inzake bewijslast en in het algemeen het feit dat rechters meer verantwoordelijkheid krijgen om zaken te beheren en een snelle oplossing te bereiken door middel van een beslissing of overeenstemming tussen de partijen.

De problemen die tot dergelijke initiatieven in de nationale rechtsstelsels hebben geleid, komen nog sterker naar voren bij vorderingen die over de grenzen van de EU-lidstaten heen worden ingesteld, aangezien zich in dergelijke situaties extra problemen voordoen, zoals het niet vertrouwd zijn met de procedures in andere lidstaten en de noodzaak meerdere talen te gebruiken. Dit heeft geleid tot de invoering van de Europese procedure voor geringe vorderingen (punt 1.3) en de oprichting van ADR- en ODR-regelingen op EU-niveau, waaronder het ODR-platform (punt 1.5.3).

⁽¹⁾ Een beschrijving van een aantal typische kenmerken van dergelijke nationale procedures voor geringe vorderingen is opgenomen in het desbetreffende groenboek – COM(2002) 746 definitief; zie ook punt 1.4.1 en voetnoot 8.

1.3. Historische en politieke achtergrond van het voorstel

1.3.1. De conferentie in Down Hall⁽²⁾

Gezien de in het voorgaande punt geschetste moeilijkheden was het volkomen logisch dat er reeds vroeg een initiatief werd genomen om na te gaan of er op Europees niveau een bijzondere procedure kon worden vastgesteld voor consumenten- en geringe vorderingen. Besprekingen daarover werden gehouden op een conferentie in Engeland tijdens het Britse voorzitterschap in de eerste helft van 1998.

Deze conferentie werd bijgewoond door een groot aantal deskundigen uit verschillende EU-lidstaten en vertegenwoordigers van de Europese instellingen. Er werden presentaties gegeven over verschillende soorten procedures van binnen en buiten Europa⁽³⁾. Op de conferentie

was iedereen het erover eens dat het nuttig kon zijn om binnen de EU een bijzondere Europese procedure voor consumentenvorderingen en andere geringe vorderingen te ontwikkelen, met name gelet op de toegenomen grensoverschrijdende mobiliteit van particulieren en ondernemingen en op de manifeste problemen waarmee particulieren en kleine ondernemingen worden geconfronteerd wanneer zij dergelijke vorderingen juridisch willen laten afdwingen.

⁽²⁾ De conferentie vond op 22 en 23 juni 1998 plaats in Down Hall, Hatfield Heath, Hertfordshire. Op bladzijden 59-60 en in voetnoot 185 van het Groenboek wordt naar die conferentie en naar het desbetreffende verslag verwezen.

⁽³⁾ Afgevaardigden hadden bijvoorbeeld belangstelling voor de in Singapore toegepaste onlineprocedures voor geringe vorderingen alsook voor de procedures in Lissabon voor de afhandeling van geringe consumentenvorderingen, die ook voor een aantal grensoverschrijdende vorderingen tussen Portugal en Spanje konden worden gebruikt.

1.3.2. Politieke context

Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam werd een aantal politieke verklaringen afgelegd, waarvan de belangrijkste terug te vinden is in de conclusies van Tampere, de eerste top waarop de Europese regeringsleiders justitiële kwesties hebben besproken⁽⁴⁾. Daarna kwam het programma van maatregelen om uitvoering te geven aan de conclusies van Tampere⁽⁵⁾, dat later werd bevestigd in het Haags Programma⁽⁶⁾.

1.4. Ontwikkeling van de EPGV

1.4.1. Eerste stappen op weg naar het voorstel

In 2000 werd op initiatief van de Europese Commissie een vragenlijst opgesteld om na te gaan in hoeverre de EU-lidstaten over procedures voor geringe vorderingen beschikten⁽⁷⁾. Dit werd gevolgd door een groenboek waarin rekening werd gehouden met de wijzigingen die met het Verdrag van Amsterdam werden aangebracht in het EG-Verdrag en met de conclusies van Tampere. Het groenboek bevatte meerdere voorstellen om uitvoering te geven aan de aangegane politieke verbintenissen en met name de noodzaak van een vereenvoudigde procedure voor geringe vorderingen die de toegang tot de rechter moet vergemakkelijken. Hierin kwamen ook kwesties aan de orde in verband met een Europees betalingsbevel voor niet-betwiste schulden⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Zie overweging 4 van de verordening. In de punten 30 en 34 van de conclusies, die kunnen worden geraadpleegd op http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_nl.htm wordt over geringe vorderingen het volgende verklaard: punt 30 – „De Europese Raad verzoekt de Raad op basis van Commissievoorstellen minimumnormen vast te stellen om [...] speciale gemeenschappelijke procedureregelingen voor een vereenvoudigde, versnelde grensoverschrijdende beslechting van geschillen inzake geringe consumenten- en commerciële vorderingen [te waarborgen] [...]” en punt 34 – „Op het gebied van het burgerlijk recht verzoekt de Europese Raad de Commissie een voorstel in te dienen tot verdere vermindering van de intermediaire maatregelen die nog altijd moeten worden genomen om een beslissing of een vonnis in de aangezochte staat te kunnen erkennen en ten uitvoer leggen. Als eerste stap moeten deze intermediaire procedures worden afgeschaft voor titels met betrekking tot geringe consumenten- en commerciële vorderingen [...]”.

⁽⁵⁾ Zie hoofdstuk 1.B.4 van het programma (PB C 12 van 15.1.2001, blz. 1) op blz. 4; zie ook overweging 5.

⁽⁶⁾ Zie hoofdstuk 3.4.2 van het programma (PB C 53 van 3.3.2005, blz. 1) op blz. 53.

⁽⁷⁾ Zie het verslag van Evelyne Serverin genaamd “Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc” gepubliceerd door Cachan, 2001 zoals vermeld in voetnoot 2 op bladzijde 9 van het Groenboek.

⁽⁸⁾ Groenboek – COM(2002) 746 definitief, gepubliceerd op 20 december 2002; in overweging 6 wordt naar het Groenboek verwezen.

De Commissie kwam in maart 2005⁽⁹⁾ met een voorstel voor de verordening, nadat zij eerder het voorstel voor de Europese betalingsbevelprocedure had ingediend⁽¹⁰⁾. De Europese verordening voor geringe vorderingen trad op 1 januari 2009 in werking.

1.4.2. De onderhandelingen en de zes beginselen

Aangezien er op politiek niveau algemene overeenstemming was over de wenselijkheid van een Europese procedure voor grensoverschrijdende geringe vorderingen als een alternatief voor nationale procedures, gingen de onderhandelingen vooral over de inhoud van de procedure. Een van de belangrijkste knelpunten betrof de financiële grens, d.w.z. het antwoord op de vraag „Wat is een geringe vordering?”; een aantal lidstaten was voorstander van een relatief laag drempelbedrag, terwijl andere een drempelbedrag wilden dat het mogelijk zou maken de meeste consumentenvorderingen te behandelen. Tijdens besprekingen in het Europees Parlement en de Raad werd over deze kwestie uiteindelijk een compromis bereikt.

Een beslissend moment tijdens de besprekingen in de Raad was de aanneming door de ministers van Justitie van een aantal beginselen die de basis voor de onderhandelingen en de eigenlijke procedure moesten vormen. Deze beginselen zijn neergelegd in een document van het voorzitterschap dat in november 2005 aan de ministers werd voorgelegd⁽¹¹⁾:

- de Europese procedure voor geringe vorderingen moet in de eerste plaats een schriftelijke procedure zijn – zie artikel 5, lid 1, en overweging 14;
- er moet een mondelinge behandeling worden gehouden indien de rechter dat noodzakelijk acht;
- met het oog op een snelle en efficiënte procedure moeten er termijnen gelden voor de specifieke fasen van de procedure;
- het gebruik van moderne communicatietechnologie moet worden aangemoedigd om de mondelinge behandeling en de bewijsvoering te vergemakkelijken – zie artikel 8 en artikel 9, lid 1;
- procesvertegenwoordiging moet niet verplicht zijn – zie artikel 10;
- de rechter moet waarborgen dat de van de in het ongelijk gestelde partij terug te vorderen kosten evenredig zijn,

⁽⁹⁾ COM(2005) 87 definitief gepubliceerd op 15 maart 2005.

⁽¹⁰⁾ COM(2004) 173 definitief gepubliceerd op 25 mei 2004.

⁽¹¹⁾ Nota van het voorzitterschap aan de Raad nr. 15054/05 van 29 november 2005; JUSTCIV 221/CODEC 1107.

waarbij de waarde van de vordering in aanmerking moet worden genomen – zie artikel 16.

Uit de tekst van de verordening blijkt dat de in de vorige alinea vermelde beginselen inderdaad zijn overgenomen en een belangrijke pijler van de procedure zijn.

1.4.3. De gewijzigde Europese verordening voor geringe vorderingen – een overzicht

De Europese procedure voor geringe vorderingen werd in 2013⁽¹²⁾ geëvalueerd en in datzelfde jaar heeft de Europese Commissie een verslag⁽¹³⁾ gepubliceerd en een voorstel⁽¹⁴⁾ tot wijziging van de verordening goedgekeurd. De belangrijkste conclusies waren dat de procedure de grensoverschrijdende beslechting van geschillen voor geringe vorderingen in de EU had vergemakkelijkt en dat de kosten en de duur van de procedures waren afgenomen. Er werd echter te weinig gebruikgemaakt van de procedure vanwege het beperkte toepassingsgebied en de onbekendheid met de procedure in de

juridische praktijk in sommige lidstaten. Bovendien was er melding gemaakt van enkele kleine tekortkomingen in de regels.

In 2015 werd Verordening nr. 2015/2421 tot wijziging van de Europese verordening inzake geringe vorderingen goedgekeurd. De gewijzigde versie van de Europese verordening voor geringe vorderingen trad op 14 juli 2017 in werking. De belangrijkste wijziging is de verhoging van de geldelijke limiet van de procedure van 2000 naar 5000 euro (artikel 2). Verder waren de wijzigingen vooral gericht op een intensiever gebruik van technologie voor communicatie op afstand, onder meer voor de mondelinge behandeling (artikel 8), bewijsverkrijging (artikel 9) en e-betekening en kennisgeving van stukken (artikel 13) en betaling op afstand van gerechtskosten (artikel 15 bis).

Andere wijzigingen zijn dat de voorrang van de schriftelijke procedure wordt benadrukt (artikel 5), de praktische bijstand van de partijen wordt versterkt (artikel 11) en de regel inzake de minimumnorm voor heroverweging wordt verduidelijkt (artikel 18). Er zijn nieuwe bepalingen ingevoegd met betrekking tot de eis dat de gerechtskosten niet in wanverhouding mogen staan (artikel 15 bis), de taal van het tenuitvoerleggingscertificaat (artikel 21 bis) en de tenuitvoerlegging van gerechtelijke schikkingen (artikel 23 bis).

⁽¹²⁾ Assessment of the socio-economic impacts of the policy options for the Future of the European Small Claims Regulation, Final Report, RDT-L05-2010, Deloitte, Brussels, 19.07.2013.

⁽¹³⁾ COM(2013) 795 final.

⁽¹⁴⁾ COM(2013) 794 final.

Daarnaast werd met Verordening nr. 2015/2421 één bepaling van de betalingsbevelprocedure⁽¹⁵⁾ gewijzigd. Artikel 17 van die verordening voorziet nu in een overgang naar de Europese procedure voor geringe vorderingen in gevallen waarin een verweerschrift tegen de betalingsopdracht is ingediend en de Europese procedure voor geringe vorderingen van toepassing is.

1.5. Evolutie van het Europees burgerlijk recht en Verhouding tot andere instrumenten

1.5.1. Ontwikkeling van nieuwe instrumenten en afschaffing van het *exequatur*

Sinds de bekrachtiging van de Europese verordening voor geringe vorderingen zijn er een aantal nieuwe instrumenten opgezet en zijn de bestaande instrumenten gewijzigd. Een nieuwigheid van de Europese verordening voor geringe vorderingen en de Europese betalingsbevelprocedure was de afschaffing van het *exequatur*, de procedure waarmee een beslissing van een lidstaat kon worden erkend voor tenuitvoerlegging in een andere lidstaat. Ondertussen is voor het belangrijkste instrument op het gebied van grensoverschrijdende beslechting van geschillen, de Verordening Brussel I (herschikking)⁽¹⁶⁾,

het *exequatur* ook afgeschaft, maar dat zonder de kenmerken die de oplossing van geringe vorderingen vergemakkelijken. Bovendien zijn de gronden op basis waarvan de weigering van tenuitvoerlegging in de lidstaat van tenuitvoerlegging via een nationale procedure kan worden ingeroepen, in de Verordening Brussel I (herschikking) uitgebreider dan in de Europese verordening voor geringe vorderingen en de Europese betalingsbevelverordeningen, waardoor de tenuitvoerlegging kan worden versneld. Hoofdstuk 7 van deze handleiding gaat over beroep en heroverweging.

1.5.2. Interactie met andere instrumenten - de EBB en de Verordening Brussel I (herschikking)

De twee verordeningen die het nauwst verwant zijn aan de Verordening voor geringe vorderingen zijn de Europese betalingsbevelprocedure (EBB) en de Verordening Brussel I (herschikking) waarnaar in punt 1.5.1 van deze handleiding wordt verwezen. De EPGV en de EBB zijn in dezelfde periode tot stand gekomen en vormden de eerste twee echt uniforme Europese civiele procedures. Terwijl de EPGV van toepassing is op zowel betwiste als niet-betwiste vorderingen in grensoverschrijdende zaken met een maximumwaarde van 5 000 euro, is het EBB alleen van toepassing op niet-betwiste vorderingen, maar de toepassing ervan is niet beperkt tot een maximumbedrag. Zoals beschreven

⁽¹⁵⁾ Verordening nr. 1896/2006.

⁽¹⁶⁾ Verordening nr. 1215/2012.

in punt 1.4.3 van deze handleiding, wordt het verband tussen deze twee instrumenten beschreven in artikel 17 van de EBB-verordening, waarin wordt verwezen naar de EPGV in geval er een verweer tegen de betalingsorder wordt ingediend, en op voorwaarde dat de vordering binnen het toepassingsgebied van de EPGV valt. Bovendien gelden de bijzondere regels voor de betekening en de kennisgeving van stukken in de EBB-verordening als standaardregels (artikel 13, lid 4, van de EPGV). Voor nadere details zie punt 2.4.3 van deze handleiding.

Verordening Brussel I (herschikking) is van belang om te bepalen welk gerecht bevoegd is voor een vordering in de EPGV in de zin van artikel 4 van de EPGV. Daartoe wordt in vorderingsformulier A verwezen naar de bevoegdheidsbepalingen in deze verordening. Artikel 3 EPGV: bij het definiëren van grensoverschrijdende zaken wordt verder verwezen naar deze verordening om de woonplaats van de partijen te bepalen. Bepaalde termen die in de EPGV worden gebruikt, moeten in samenhang met de termen in Verordening Brussel I (herschikking) worden geïnterpreteerd. Dit geldt met name voor „burgerlijke en handelszaken” in de zin van artikel 2, punt 1, van deze verordening. Zie ook punt 2.4.1.

Andere instrumenten die belangrijk zijn voor de toepassing van de EPGV zijn de verordening inzake de betekening en de kennisgeving van stukken („Betekeningsverordening”)⁽¹⁷⁾ en de verordening op het gebied van bewijsverkrijging (Bewijsverordening)⁽¹⁸⁾, die van toepassing zijn als standaardregels voor zover de EPGV geen speciale regels inzake grensoverschrijdende betekening of kennisgeving of bewijsvoering bevat. Zie ook punt 2.4.2 van deze handleiding.

1.5.3. Europese ADR- en ODR-instrumenten

De Europese procedure voor geringe vorderingen moet ook worden gezien in het kader van het doel van het Europees burgerlijk recht om geschillen zo goed mogelijk op te lossen. Mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting (Alternative dispute resolution - ADR) op het gebied van consumentenzaken en kleinere zakelijke geschillen waarvoor de EPGV geschikt is, worden steeds belangrijker in de lidstaten. Om de buitengerechtelijke geschillenbeslechting te bevorderen, voorziet de Bemiddelingsrichtlijn van 2008⁽¹⁹⁾ in minimumregels voor bemiddeling bij grensoverschrijdende geschillen. In 2013 zijn de richtlijn betreffende ADR consumenten (ADR-richtlijn)⁽²⁰⁾ en de verordening betreffende

⁽¹⁷⁾ Verordening nr. 1393/2007.

⁽¹⁸⁾ Verordening nr. 1206/2001.

⁽¹⁹⁾ Richtlijn 2008/52/EG.

⁽²⁰⁾ Richtlijn 2013/11/EU.

onlinebeslechting van consumentengeschillen (ODR-verordening)⁽²¹⁾ goedgekeurd. De ADR-richtlijn is van toepassing op zowel binnenlandse als grensoverschrijdende zaken en omvat regels inzake ADR-entiteiten en -procedures, de informatie die aan consumenten en handelaren moet worden verstrekt en inzake de samenwerking tussen ADR-entiteiten en de aangewezen nationale instanties. Met de ODR-verordening werd een platform voor onlinegeschillenbeslechting (het [ODR-platform](http://www.odreurope.com/eu-odr-platform)) opgezet waar klachten kunnen worden ingediend en door de bevoegde nationale ADR-entiteiten⁽²²⁾ kunnen worden opgelost.

⁽²¹⁾ Verordening (EG) nr. 524/2013.

⁽²²⁾ Zie <http://www.odreurope.com/eu-odr-platform>

2

HOOFDSTUK TWEE

De EPGV: Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van de verordening is beschreven in artikel 2 en 3 van de EPGV. Het belangrijkste zijn de financiële grens, het voorwerp en het grensoverschrijdende karakter. Indien de vordering buiten het toepassingsgebied van deze verordening valt, stelt het gerecht de eiser hiervan in kennis. Tenzij de eiser de vordering intrekt, wordt de zaak behandeld overeenkomstig de nationale procesregels van de lidstaat waar de procedure wordt gevoerd (artikel 4, lid 3).

2.1. Materieel toepassingsgebied van de verordening

In de verordening wordt het materiële toepassingsgebied van de EPGV afgebakend aan de hand van twee elementen, namelijk de financiële grens voor vorderingen die in het kader van de procedure kunnen worden ingediend en het onderwerp van de vorderingen zelf. Over het algemeen strekt het toepassingsgebied zich, behoudens een aantal beperkingen en uitzonderingen, uit tot vorderingen waarvan het onderwerp onder de algemene omschrijving „burgerlijke en handelszaken” valt. Het begrip „burgerlijke en handelszaken” zelf is uitgebreid uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie.

2.1.1. De financiële grens voor een Europese geringe vordering

Sinds de wijzigingen die met Verordening nr. 2015/2421 zijn ingevoerd (zie punt 1.4.3 van deze handleiding) is de EPGV van toepassing op vorderingen van maximaal 5 000 euro. Soortgelijke bovengrenzen zijn ook van toepassing op nationale procedures voor geringe vorderingen, al variëren de waarden per lidstaat. Deze grens is ook van toepassing op een tegenvordering. Indien de tegenvordering de grens overschrijdt, worden zowel de vordering als de tegenvordering behandeld overeenkomstig het nationale procesrecht (artikel 5, lid 7).

Dat wordt geregeld in artikel 2, lid 1. Ten eerste wordt de waarde bepaald op de datum waarop het vorderingsformulier wordt ontvangen door het bevoegde gerecht. Ten tweede wordt de waarde berekend exclusief de over de hoofdsom zelf gevorderde rente, en exclusief eventuele andere bijkomende kosten en uitgaven. Niet uitgesloten is bijvoorbeeld een op zichzelf staande vordering die alleen betrekking heeft op rente over een schuld die reeds is betaald⁽²³⁾.

⁽²³⁾ In punt 4.5 wordt nader ingegaan op de gevolgen van de waarde van een tegenvordering om te bepalen of een vordering al dan niet onder de verordening valt.

2.1.2. Onderwerp – geldelijke en niet-geldelijke vorderingen

Anders dan de procedure voor het Europees betalingsbevel, die beperkt is tot geldelijke vorderingen, kunnen ook niet-geldelijke vorderingen onder de EPGV vallen. Dergelijke vorderingen kunnen worden vermeld in deel 7 van het vorderingsformulier; zie punt 3.2 van deze handleiding voor de invulling van dat formulier. Bij een niet-geldelijke vordering kan een eiser bijvoorbeeld een vordering instellen ter voorkoming van een juridische fout, zoals schending van of schade aan eigendom, of ter waarborging van de uitvoering van een verplichting zoals de levering van goederen of de uitvoering van een contract. Indien het om een niet-geldelijke vordering gaat, moet een waarde worden opgegeven die onder de financiële EPGV-grens ligt.

2.1.3. Onderwerp – uitsluitingen

2.1.3.1. Algemene uitsluitingen

In de verordening wordt een aantal zaken specifiek uitgesloten van het materiële toepassingsgebied van de EPGV, waarvan anders wel zou kunnen worden aangemerkt dat deze onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” vallen. Het gaat meer bepaald om fiscale zaken, douanezaken en bestuursrechtelijke zaken, en de aansprakelijkheid van de staat wegens handelingen of omissies bij de uitoefening van het staatsgezag („*acta iure imperii*”). Wanneer een vordering betrekking heeft op dergelijke uitgesloten zaken, zal het aangezochte gerecht die vordering in de regel ambtshalve

moeten afwijzen omdat deze buiten het toepassingsgebied van de Europese procedure voor geringe vorderingen valt.

2.1.3.2. Specifieke uitsluitingen krachtens artikel 2, lid 2

Daarnaast wordt in de verordening bepaald dat deze niet van toepassing is op bepaalde andere specifieke zaken die onder het begrip burgerlijke en handelszaken zouden kunnen worden aangemerkt. Deze uitsluitingen, die ruimer zijn dan en niet volledig samenvallen met de in de EBB-verordeningen vastgestelde uitsluitingen, worden opgesomd in artikel 2, lid 2, en zijn opgenomen in het schema hieronder.

- (a) de staat en de bekwaamheid van natuurlijke personen;
- (b) rechten die voortvloeien uit het huwelijksvermogensrecht, of uit het vermogensrecht met betrekking tot relatievormen die overeenkomstig het op deze relatievormen toepasselijke recht met het huwelijk vergelijkbare gevolgen hebben;
- (c) onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit familierechtelijke betrekkingen, bloedverwantschap, huwelijk of aanverwantschap;
- (d) testamenten en erfenissen waaronder onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit overlijden;
- (e) faillissement, surséance van betaling, procedures ter ontbinding van insolvente vennootschappen of andere

rechtspersonen, gerechtelijke en faillissementsakkoorden en andere soortgelijke procedures;

- (f) sociale zekerheid;
- (g) arbitrage;
- (h) arbeidsrecht;
- (i) huur en verhuur, pacht en verpachting van onroerende zaken, met uitzondering van vorderingen van geldelijke aard, of
- (j) inbreuken op de persoonlijke levenssfeer en op de persoonlijkheidsrechten, waaronder laster.

2.1.4. Onderwerp – onder de verordening vallende zaken

2.1.4.1. Burgerlijke en handelszaken – algemeen

Het onderwerp van de EPGV betreft hoofdzakelijk **burgerlijke en handelszaken**. Conform 2, lid 1, hangt de betekenis van dit begrip voor de toepassing van de verordening niet af van de aard van het aangezochte gerecht en evenmin van het nationale recht van een lidstaat. Dat begrip moet ook worden geïnterpreteerd in overeenstemming met de autonome uitlegging van die bewoordingen in het kader van andere EU-instrumenten, waaronder de Verordening Brussel I (herschikking) en de EBB-verordeningen.

2.1.4.2. De betekenis van „burgerlijke en handelszaken”

Het begrip wordt in de verordening niet nader omschreven maar over het algemeen wordt ervan uitgegaan dat burgerlijke zaken van publiekrechtelijke zaken moeten worden onderscheiden. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in een aantal arresten de reikwijdte en de gevolgen van dit onderscheid nader toegelicht in het kader van diverse andere instrumenten. Ondanks dit onderscheid heeft het HvJ-EU geoordeeld dat bepaalde publiekrechtelijke zaken toch onder het begrip burgerlijke en handelszaken kunnen worden aangemerkt. Dat is tot op zekere hoogte het gevolg van arresten van het HvJ-EU over de uitlegging van andere instrumenten, met name de Verordening Brussel I (herschikking) en de verordeningen die daaraan vooraf gingen. Nadere gegevens over deze arresten zijn vermeld in punt 2.1.5.

2.1.5. Burgerlijke en handelszaken – uitlegging door het HvJ-EU

2.1.5.1. Een autonome betekenis

In een aantal zaken heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat, ter waarborging van de gelijke en eenvormige toepassing van de uit de relevante instrumenten voortvloeiende rechten en verplichtingen, het begrip „burgerlijke en handelszaken” niet tegen de achtergrond van slechts één rechtsstelsel kan worden uitgelegd maar op autonome wijze moet worden uitgelegd aan de hand van de doelen en het stelsel van de desbetreffende EU-wetgeving en de algemene beginselen die in alle nationale rechtsstelsels tezamen worden gevonden. Om na te gaan of het om een geschil in burgerlijke of handelszaken gaat, moet er volgens het Hof over het algemeen rekening worden gehouden met twee elementen:

- het onderwerp van het geschil en bijgevolg de grondslag en de aard van de vordering; en
- de betrokken partijen en de aard van hun onderlinge betrekkingen.

In de zaak *Apostolides tegen Orams*⁽²⁴⁾ vatte het Hof zijn standpunt met betrekking tot de Verordening Brussel I (de voorloper van Verordening Brussel I (herschikking)) over deze kwestie als volgt samen:

“[...] dienaangaande zij eraan herinnerd dat het begrip „burgerlijke en handelszaken” niet dient te worden opgevat als een eenvoudige verwijzing naar het nationale recht van een der betrokken staten, zulks ter verzekering van de grootst mogelijke gelijkheid en eenvormigheid van de rechten en verplichtingen die voor de lidstaten en de belanghebbende personen uit Verordening nr. 44/2001 voortvloeien. Voornoemd begrip is dan ook een autonoom begrip dat moet worden uitgelegd aan de hand van enerzijds de doelen en het stelsel van die verordening en anderzijds de algemene beginselen die in alle nationale rechtsstelsels worden gevonden. De autonome uitlegging van het begrip „burgerlijke en handelszaken” leidt ertoe dat bepaalde rechterlijke beslissingen buiten de werkingssfeer van Verordening nr. 44/2001 vallen wegens factoren die kenmerkend zijn voor de aard van de tussen de procespartijen bestaande rechtsbetrekkingen of van het onderwerp van het geschil [...]”

⁽²⁴⁾ Zaak C-420/07 (Jurispr. 2009, blz. I-3571), met name de punten 41 en 42, waarin *onder meer* wordt verwezen naar de zaak *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG tegen Eurocontrol* (zaak 29/76, Jurispr. 1976, blz. 1541) en de meer recente zaak C-292/05, *Lechoritou tegen Dimisiotis Omaspondikis Dimokatias tis Germanias*, (Jurispr. 2007, blz. I-1519).

2.1.5.2. Handelingen waarbij een openbare instantie is betrokken

Met betrekking tot handelingen waarbij een openbare instantie is betrokken, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie gepreciseerd dat er geen sprake is van een „burgerlijke of handelszaak” wanneer het een geschil betreft tussen een openbare instantie betreft en een particulier en eerstbedoelde krachtens overheidsbevoegdheid heeft gehandeld. Het Hof maakt dus een onderscheid tussen dergelijke handelingen (*acta iure imperii*), die voor de toepassing van de EPGV nooit onder het begrip „burgerlijke of handelszaken” vallen, en *acta iure gestionis*, over het algemeen door een staat uitgevoerde handelingen van commerciële aard die wel onder dat begrip vallen. Het HvJ-EU lichtte deze kwestie ook toe in de zaak *Apostolides*⁽²⁵⁾:

“[...] het Hof [heeft] geoordeeld dat bepaalde geschillen tussen een overheidsinstantie en een particulier weliswaar onder voornoemd begrip kunnen vallen, doch dat dit anders is wanneer de overheidsinstantie krachtens overheidsbevoegdheid handelt [...]. De uitoefening van overheidsbevoegdheden door een der partijen bij het geding, omdat daarbij gebruik wordt gemaakt van bevoegdheden die buiten het bestek vallen van de voor betrekkingen tussen particulieren geldende regels, sluit immers een dergelijk geding uit van de burgerlijke en handelszaken [...]”.

⁽²⁵⁾ Zie hierboven, voetnoot 17.

2.1.5.3. Zaken van het HvJ-EU ter illustratie van het onderscheid

In de praktijk is het niet altijd gemakkelijk een onderscheid te maken tussen zaken die onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” vallen en zaken die daar niet onder vallen. Het HvJ-EU heeft deze kwestie onderzocht in een aantal specifieke zaken. Een aantal voorbeelden hiervan zijn opgenomen in het onderstaande schema.

Vorderingen die volgens het HvJ-EU onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” vallen:

In de zaak *Sonntag tegen Waidmann* (zaak C-172/91, Jurispr. 1993, blz. I-1963): de vordering tot vergoeding van de schade die een particulier door een strafbaar feit heeft geleden, draagt een civielrechtelijk karakter. Een dergelijke vordering is echter geen „burgerlijke of handelszaak” wanneer de veroorzaker van de schade moet worden aangemerkt als een overheidsinstantie die krachtens overheidsbevoegdheid heeft gehandeld (*in casu* diende de uitoefening van toezicht op leerlingen door een leraar niet als een „uitoefening van overheidstaken” te wordt aangemerkt).

In de zaak *Verein für Konsumenteninformation tegen Karl Heinz Henkel* (zaak C-167/00, Jurispr. 2002, blz. I-8111): een preventieve vordering die door een consumentenvereniging werd ingesteld

om het gebruik door een handelaar van oneerlijke bedingen in overeenkomsten met particulieren te doen verbieden.

In de zaak *Gemeente Steenbergen tegen Baten* (zaak C-271/00, Jurispr. 2002, blz. I-10489): een vordering tot verhaal waarmee een overheidsorgaan op een particulier verhaal zoekt voor de bedragen die het uit hoofde van sociale bijstand aan de gescheiden echtgenoot en het kind van deze persoon heeft uitgekeerd, voor zover de grondslag en de wijze van instellen van deze vordering worden beheerst door de regels van het gemene recht op het gebied van de onderhoudsplicht. Wanneer de verhaalsvordering echter is gebaseerd op bepalingen waarmee de wetgever het overheidsorgaan een eigen recht heeft verleend, kan niet worden aangenomen dat deze vordering onder het begrip „burgerlijke zaak” valt.

In de zaak *Préservatrice foncière TIARD tegen Nederland* (zaak C-266/01, Jurispr. 2003, blz. I-4867): een vordering waarbij een staat van een privaatrechtelijke persoon de uitvoering vordert van een privaatrechtelijke borgtochtovereenkomst die is gesloten teneinde een andere persoon in de gelegenheid te stellen een door deze staat verlangde en omschreven zekerheid te stellen, voor zover in de rechtsbetrekking tussen schuldeiser en borgsteller, zoals die bij de sluiting van de borgtochtovereenkomst is ontstaan, door de staat geen gebruik wordt gemaakt van bevoegdheden die verder gaan dan de bevoegdheden die voortvloeien uit de regels die in de betrekkingen tussen particulieren gelden.

In de zaak *Frahuil SA tegen Assitalia* (zaak C-265/02, Jurispr. 2004, blz. I-1543): een vordering tegen een invoerder, schuldenaar van douanerechten, op basis van wettelijke subrogatie ingesteld door de borgsteller die deze rechten aan de douane heeft betaald ingevolge een overeenkomst van borgstelling waarbij hij zich jegens de douaneautoriteiten garant had gesteld voor de betaling van de betrokken rechten door de expediteur, die oorspronkelijk door de hoofdschuldenaar met de betaling van de schuld was belast, moet worden geacht te vallen onder het begrip „burgerlijke en handelszaken”.

In de reeds aangehaalde zaak *Apostolides*: een vordering strekkende tot erkenning en tenuitvoerlegging van een bevel tot betaling van schadevergoeding wegens het onrechtmatig in bezit nemen van een stuk grond, de levering en het herstel in de oorspronkelijke staat daarvan, alsmede het staken van alle andere onrechtmatige handelingen, voor zover de vordering in het hoofdgeding tussen particulieren niet is gericht tegen de gedragingen of procedures die een uitoefening van overheidsbevoegdheden door een der partijen bij het geding vereisen, maar tegen door particulieren verrichte handelingen.

In de zaak *Realchemie Nederland BV tegen Bayer CropScience AG* (zaak C-406/09, ECLI:EU:C:2011:668): een vordering strekkende tot erkenning en tenuitvoerlegging van een beschikking tot betaling van een geldboete teneinde de inachtneming te waarborgen van een

beslissing gegeven op het gebied van burgerlijke en handelszaken, namelijk een inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten die als privaatrechtelijke rechten worden gehouden door een besloten vennootschap.

In de zaak *Pula Parking d.o.o. tegen Sven Klaus Tederahn* (zaak C-511/159, ECLI:EU:C:2017:193) moet gedwongen tenuitvoerlegging die een aan een lokale overheid toebehorende onderneming tegen een in een andere lidstaat wonende natuurlijke persoon heeft ingeleid met het oog op de inning van een onbetaald gebleven schuld die is ontstaan naar aanleiding van het parkeren op een openbare parkeerplaats waarvan de exploitatie door die overheid aan de voornoemde onderneming is gedelegeerd en die niet punitief van aard is maar de loutere tegenprestatie van een verrichte dienst vormt, als een burgerlijke en handelszaak worden beschouwd.

Vorderingen die volgens het HvJ-EU niet onder het begrip „burgerlijke en handelszaken” vallen:

In de reeds aangehaalde zaak *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG tegen Eurocontrol*: een vordering waarbij een bij internationaal verdrag opgerichte overheidsinstantie van een particulier een bijdrage vordert voor het gebruik van installaties en diensten, inzonderheid wanneer dat gebruik verplicht is en de bijdrage eenzijdig aan de gebruiker wordt opgelegd.

In de zaak *Nederland tegen Rüffer* (C-814/79, Jurispr. 1980, blz. 3807): een krachtens overheidsbevoegdheid ingestelde vordering van een met het beheer van openbare vaarwateren belaste overheidsinstantie tegen een scheepseigenaar teneinde terugbetaling te verkrijgen van kosten wegens opruiming van een ten gevolge van een aanvaring gezonken schip.

In de reeds aangehaalde zaak *Lechouritou tegen Dimosio tis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias*⁽²⁶⁾: een vordering van vertegenwoordigers van slachtoffers en overlevenden van een in oorlogstijd door strijdkrachten aangericht bloedbad strekkende tot het verkrijgen van schadevergoeding van de betrokken staat.

⁽²⁶⁾ Aangehaald in voetnoot 17 hierboven.

2.2. Geografisch toepassingsgebied van de verordening

2.2.1. Algemeen geografisch toepassingsgebied

De EPGV-verordening is van toepassing in alle EU-lidstaten, met uitzondering van Denemarken.

2.2.2. Grensoverschrijdende zaken

De EPGV is alleen van toepassing op zaken die „grensoverschrijdend” zijn, d.w.z. zaken waarin ten minste een van de partijen haar woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere lidstaat heeft dan de lidstaat van het aangezochte gerecht (definitie: zie artikel 3, lid 1). In overweging 5 van Verordening nr. 2015/2421 tot wijziging is bepaald dat er sprake is van een grensoverschrijdende zaak wanneer ten minste een van de partijen haar woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere *door deze verordening gebonden* lidstaat heeft dan de lidstaat van het aangezochte gerecht. De toevoeging van „door deze verordening gebonden” heeft tot gevolg dat van een dergelijke situatie geen sprake is wanneer de partij die niet in de lidstaat van het aangezochte gerecht woont of woonachtig is, haar woonplaats of gewone verblijfplaats in Denemarken heeft.

Volgens artikel 3, lid 3, is het tijdstip waarop het vorderingsformulier door het bevoegde gerecht wordt ontvangen bepalend voor het

grensoverschrijdende karakter van de zaak. Er mag niet worden vergeten dat de feitelijke grondslag van deze voorwaarde moet worden toegelicht in deel 5 van vorderingsformulier A.

2.2.2.1. Niet-EU-eisers

Gezien de definitie van „grensoverschrijdend” en gelet op de gevolgen van de in de Verordening Brussel I (herschikking) opgenomen bevoegdheidsregels, kan een eiser die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in een derde land heeft onder bepaalde omstandigheden de EPGV gebruiken tegen een verweerder die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in de EU heeft. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de verweerder zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere lidstaat dan de lidstaat van het bevoegde gerecht heeft, aangezien die partij zich dan in een andere staat dan die van het aangezochte gerecht bevindt, waardoor er aan de voorwaarden van artikel 3, lid 1 wordt voldaan.

2.2.2.2. Niet-EU-verweerders

Ook een eiser die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere EU-lidstaat dan de lidstaat van het bevoegde gerecht heeft, kan in het kader van de EPGV een vordering instellen tegen een verweerder die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats buiten de EU heeft. De grondslag voor de bevoegdheid van een gerecht in de EU moet in deze

context worden gevonden in het relevante EU-instrument, met name in de Verordening Brussel I (herschikking).

2.3. Toepasselijkheid in de tijd

De EPGV-verordening is sinds januari 2009 van toepassing in alle EU-lidstaten, met uitzondering van Denemarken. Maar zelfs een van vóór die datum daterende vordering kan in het kader van die procedure worden ingesteld, mits de aan de vordering ten grondslag liggende verbintenis niet is verjaard en de voor de vordering geldende verjaringstermijnen krachtens het toepasselijke recht niet zijn verstreken. De wijzigingen die bij Verordening nr. 2015/2421 zijn ingevoerd, zijn sinds 14 juli 2017 van kracht.

2.4. De toepasselijkheid van andere EU-instrumenten

2.4.1. De Verordening Brussel I (herschikking)

2.4.1.1. Bevoegdheidsregels

In de EPGV-verordening zijn geen bevoegdheidsregels opgenomen; de regels van de Verordening moeten dus worden toegepast om te bepalen welke gerechten in de zin van artikel 4 van de EPGV bevoegd zijn. In punt 3.1.1 van het hoofdstuk betreffende de inleiding van de

procedure zijn nadere gegevens over deze kwestie opgenomen vanuit het oogpunt van de werking van de EPGV.

2.4.1.2. Erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen

Een van de belangrijkste kenmerken van de EPGV is de afschaffing van het *exequatur*, wat inhoudt dat een in het kader van de procedure gegeven beslissing wordt erkend en ten uitvoer kan worden gelegd in een andere EU-lidstaat, zonder dat de betrokken procespartij een verklaring van uitvoerbaarheid hoeft te verkrijgen. Zoals uiteengezet in punt 1.5.1 is het *exequatur* ook bij de Verordening Brussel I (herschikking) afgeschaft, maar in de Verordening Brussel I (herschikking) zijn de gronden voor de weigering die in een nationale procedure moeten worden ingeroepen, uitgebreider. De verordening bevat een afzonderlijke tenuitvoerleggingsprocedure, die nader wordt toegelicht in punt 8.2 van het hoofdstuk over dat onderwerp. Er moet worden opgemerkt dat de in de Verordening Brussel I (herschikking) opgenomen bepalingen inzake erkenning en tenuitvoerlegging nog steeds kunnen worden gebruikt voor de tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing; de in het gelijk gestelde partij kan de toe te passen procedure kiezen.

2.4.2. De verordeningen inzake betekening/kennisgeving en bewijsverkrijging

Elk van deze verordeningen is van toepassing op de EPGV aangezien zij in het algemeen gelden voor civiele procedures waarbij stukken

van de ene EU-lidstaat naar de andere moeten worden verzonden en bewijselementen van de ene EU-lidstaat naar de andere moeten worden overgebracht (zie ook punt 1.5.2 van deze handleiding). In de EPGV-verordening is echter een aantal bepalingen opgenomen betreffende de betekening en de kennisgeving van stukken en de bewijsverkrijging, die voorrang hebben boven de algemene bepalingen van andere instrumenten (zie respectievelijk artikel 13 en 9). De verordening verwijst ook naar een aantal bepalingen inzake de betekening en de kennisgeving van stukken uit de EBB-verordening en die ook voorrang hebben boven de regels van de verordening inzake betekening en kennisgeving, voor zover zij daarvan verschillen (artikel 13, lid 4).

2.4.3. De EET- en EBB-verordeningen

2.4.3.1. Gelijkenissen en verschillen met de EPGV

Tot op zekere hoogte kunnen deze twee verordeningen op één lijn worden gezet met de EPGV aangezien ze een aantal hoofdkenmerken delen, zoals vereenvoudigde regels voor erkenning en tenuitvoerlegging via de afschaffing van het *exequatur* en bepalingen inzake heroverweging van beslissingen en certificaten in het kader van de respectieve procedures wanneer bepaalde minimumnormen niet in acht zijn genomen. In dit verband maakt de EPGV-verordening, naast van de in de voorgaande alinea bedoelde bepalingen inzake betekening en kennisgeving, ook „gebruik” van bepaalde regels in de ETT-verordening inzake heroverweging van beslissingen, die op de EPGV zelf worden toegepast.

Een ander gemeenschappelijk kenmerk van deze drie verordeningen is dat zij uitvoering geven aan het beginsel van wederzijdse erkenning van beslissingen in burgerlijke zaken. Zij hebben in de eerste plaats tot doel de grensoverschrijdende erkenning en uitvoering van de rechten van schuldeisers in de Europese Unie te vereenvoudigen en te bespoedigen. In dit opzicht dragen zij bij aan de totstandbrenging van een daadwerkelijke ruimte van recht in de Europese Unie en aan de uitvoering van de interne markt. Elk van de verordeningen heeft een ander toepassingsgebied; ze kunnen niet allemaal worden gebruikt voor elke grensoverschrijdende civiele zaak.

Hoewel er tussen de drie verordeningen gelijkenissen bestaan, is er echter ook een zeer groot verschil. Anders dan de EET en het EBB heeft de EPGV zowel betrekking op betwiste als niet-betwiste zaken. Een potentiële eiser moet dus van meet af aan beslissen welke procedure het best kan worden gebruikt en die beslissing zal sterk afhangen van de concrete omstandigheden van elke zaak, en met name van de vraag hoe waarschijnlijk het is dat de vordering zal worden aangevochten, en natuurlijk van de waarde van de betrokken vordering.

2.4.3.2. Gebruik van EET, EBB en EPGV: een vergelijking

EET – dit instrument is alleen geschikt voor de tenuitvoerlegging van een beslissing in een niet-betwiste zaak, dus wanneer er een gerechtelijke schikking is of wanneer een verbintenis is opgenomen in een authentieke akte die uitvoerbaar is in de lidstaat van oorsprong. Wat in dit verband

onder een niet-betwiste zaak moet worden verstaan, wordt omschreven in de EET-verordening; in beginsel is dat een zaak waarin nooit verweer is gevoerd en waarin de beslissing *in absentia* of bij verstek is gegeven of een zaak waarin er oorspronkelijk verweer is gevoerd, dat later werd ingetrokken.

EBB – deze procedure is zeer geschikt voor een eiser met een vordering waartegen geen verweer zal worden gevoerd; de eiser dient een verzoek in bij het gerecht, dat in geval van inwilliging van het verzoek, het betalingsbevel uitvaardigt en het betekent of ter kennis brengt aan de verweerder, die een verweerschrift kan indienen waarna er geen verdere gerechtelijke procedure in het kader van het EBB meer volgt omdat het loutere verzet van de verweerder tegen de uitvaardiging van het betalingsbevel ertoe leidt dat de zaak niet langer in het kader van het EBB wordt behandeld, maar voortaan onder de gewone regels van de civiele rechtspleging valt; indien de verweerder het betalingsbevel niet betwist wanneer het aan hem is betekend of ter kennis gebracht, kan de eiser de tenuitvoerleggingsmaatregelen nemen die nodig zijn om de betaling veilig te stellen. Het EBB is zeer geschikt voor eisers met meerdere vorderingen, zoals energieleveranciers en soortgelijke ondernemingen met claims op niet-betalende afnemers.

Hoewel de EET en het EBB hetzelfde toepassingsgebied hebben, is het verschil tussen beide instrumenten dat bij een EET wordt gecertificeerd dat het resultaat van een binnenlandse procedure geschikt is voor tenuitvoerlegging in een andere lidstaat, terwijl het EBB een autonome

EU-procedure is, die in alle lidstaten grotendeels op dezelfde wijze wordt toegepast. Een schuldeiser moet beslissen welke van deze procedures hij zal gebruiken voor een vordering die niet of waarschijnlijk niet zal worden betwist. Het EBB is zeer geschikt voor een schuldeiser die vorderingen wil instellen in meerdere lidstaten omdat hij zich dan slechts op de hoogte moet stellen van één enkele procedure en niet van de verschillende nationale procedures van alle betrokken lidstaten.

EPGV – deze procedure moet worden onderscheiden van de andere twee procedures aangezien de EPGV kan worden gebruikt voor zowel betwiste als niet-betwiste zaken wanneer het bedrag van de vordering niet hoger is dan 5 000 EUR. Wanneer er volgens de eiser geen verweer zal worden gevoerd, is het wellicht beter het EBB te gebruiken, dat bovendien de enige specifieke autonome EU-procedure is voor grensoverschrijdende vorderingen van meer dan 5 000 EUR.

2.4.4. Overige EU-instrumenten

Er moet in gedachten worden gehouden dat er, gezien het materiële toepassingsgebied van de verordening, automatisch meerdere EU-instrumenten van toepassing zullen zijn op vorderingen die onder de EPGV vallen. Twee voorbeelden zijn de verordeningen Rome I en Rome II betreffende het recht dat van toepassing is op respectievelijk verbintenissen uit overeenkomst en niet-contractuele verbintenissen. Op grond van de in een van deze verordeningen vastgestelde regels zal worden bepaald welk recht moet worden toegepast op een onder de

EPGV vallende vordering, net als op vorderingen die worden ingesteld in het kader van een andere procedure.

Bij onder de EPGV vallende vorderingen moet er ook rekening mee worden gehouden dat er op die zaak, afhankelijk van het specifieke onderwerp van de vordering, nog andere EU-instrumenten van toepassing kunnen zijn. Een vordering kan bijvoorbeeld onder de EU-instrumenten inzake consumentenbescherming vallen en in voorkomend geval kunnen de bepalingen van die instrumenten gevolgen hebben voor de rechten en verplichtingen van de betrokken partijen wanneer de vordering wordt betwist. In punt 1.5.3 van deze handleiding werden de EU-regels inzake ADR en ODR aangestipt en werd er verwezen naar de mogelijkheid om een consumentenvordering in voorkomend geval via het ODR-platform in te dienen.

2.5. Verhouding tot het nationale recht

2.5.1. Nationaal procesrecht

Het nationale recht is in dubbel opzicht van belang voor de EPGV. Wat de procedure zelf betreft, wordt in de verordening allereerst duidelijk gesteld dat, behoudens andersluidende bepaling in de verordening, de EPGV wordt beheerst door het procesrecht van de lidstaat waar de procedure wordt gevoerd (artikel 26). In de verordening wordt verder ook uitdrukkelijk bepaald dat het nationale recht moet worden toegepast in bepaalde specifieke fasen van de procedure; voorbeelden hiervan

betreffen de kwestie of er al dan niet beroep kan worden ingesteld tegen een EPGV-beslissing (artikel 17) en de kwestie of een tegenvordering de financiële grens voor een Europese geringe vordering overschrijdt⁽²⁷⁾. Vervolgens moet het nationale procesrecht worden toegepast met inachtneming van de doelstellingen van de procedure, zoals vermeld in overweging 7 van de verordening. Daarbij mag niet worden vergeten dat het nationale procesrecht niet in strijd met de EPGV mag worden toegepast, maar moet worden toegepast op een wijze die de verwezenlijking van de doelstellingen van de EPGV zelf bevordert.

Dit komt ook tot uiting in de jurisprudentie van het HvJ-EU met betrekking tot een soortgelijke bepaling in de EEB-verordening. Wat betreft de bepaling over de gerechtskosten en kosten in die verordening en de bepalingen van nationaal recht, heeft het HvJ-EU geoordeeld dat het nationale recht kan worden toegepast, mits de voorschriften daarvoor niet ongunstiger zijn dan die welke voor soortgelijke situaties krachtens intern recht gelden en ze de uitoefening van de door het Unierecht verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken (zaak C-215/11, *Iwona Szyrocka/SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:2012:794). In dezelfde zaak oordeelde het HvJ-EU dat nationale voorschriften

inzake de verdeling van de kosten in het geval dat de eiser slechts gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, niet in strijd zijn met de „verliezer betaalt“-regel van artikel 16 van de EPGV, mits deze voorschriften niet ongunstiger zijn dan voor nationale zaken en ze de eiser niet ontmoedigen om gebruik te maken van de EPGV (zaak C-554/17, *Rebecka Jonsson tegen Société du Journal L'Est Républicain*, ECLI:C:2019:EU:124).

2.5.2. Nationaal materieel recht

Naast deze algemene procedurele context is het zeer waarschijnlijk dat het nationale materiële recht op het onderwerp van de vordering moet worden toegepast. Het toepasselijke recht kan echter een ander recht zijn dan het recht van de lidstaat van het aangezochte gerecht, afhankelijk van welk recht moet worden toegepast krachtens de desbetreffende regels van de betrokken rechtsinstrumenten.

⁽²⁷⁾ Zie punt 9.2, dat betrekking heeft op de informatie die in het kader van de EPGV over het nationale procesrecht moet worden verstrekt.

3

HOOFDSTUK DRIE

Inleiding van de procedure

3.1. Inleiding en praktische bijstand

Overeenkomstig artikel 4 leidt de eiser de procedure in door vorderingsformulier A (bijlage 1) in te vullen en in te dienen bij het bevoegde gerecht (zie punt 3.2 over het bevoegde gerecht). Het vorderingsformulier moet bij alle gerechten beschikbaar zijn en toegankelijk zijn via de betreffende nationale websites (artikel 4, lid 5). Het formulier moet worden ingediend per post of via een ander communicatiemiddel, zoals fax of elektronische post, dat wordt aanvaard door de lidstaat waar de EPGV wordt ingeleid. Informatie over de wijze waarop het vorderingsformulier kan worden ingediend bij het gerecht van de aangezochte lidstaat is te vinden op het e-justitieportaal.

Aangezien de lidstaten krachtens artikel 11 van de verordening verplicht zijn praktische bijstand bij het invullen van de formulieren te garanderen voor partijen, moet in alle lidstaten dergelijke bijstand beschikbaar zijn voor het invullen van het vorderingsformulier en alle andere formulieren. Praktische bijstand is van bijzonder belang omdat vertegenwoordiging door een advocaat of een andere rechtsbeoefenaar niet verplicht is (artikel 10). In artikel 11 wordt bepaald dat de praktische bijstand ook algemene informatie omvat over welke gerechten bevoegd zijn om een beslissing te geven. De bijstand wordt kosteloos verleend. Lidstaten zijn volgens deze bepaling niet verplicht rechtsbijstand of juridisch advies te verlenen in de vorm van een juridische beoordeling van een specifieke zaak. De gewone bepalingen inzake rechtsbijstand zijn in de lidstaten van toepassing. De organisatie van de praktische bijstand

verschilt per lidstaat. In veel lidstaten speelt het plaatselijke Europese Consumentencentrum (ECC) een rol bij de adviesverlening over de procedure. Praktische bijstand bij het invullen van de formulieren kan ook binnen de rechtbank beschikbaar zijn. Overeenkomstig artikel 25, lid 1, onder c), moet informatie over de organisatie van de praktische bijstand aan de Europese Commissie worden verstrekt. Deze informatie wordt op het e-justitieportaal beschikbaar gesteld.

3.2. Het bevoegde gerecht

Het vorderingsformulier moet worden ingediend bij het gerecht van de lidstaat dat internationale bevoegdheid heeft (zie punt 3.2.1) en dat overeenkomstig artikel 4, lid 1, plaatselijke bevoegdheid heeft (zie punt 3.2.2).

3.2.1. De EU-regels inzake bevoegdheid - Brussel I (herschikking)

De toepasselijke regels zijn neergelegd in de Verordening Brussel I (herschikking). Dit houdt in dat, om te bepalen bij welk gerecht een vordering moet worden ingediend, eerst zal moeten worden nagegaan welke bevoegdheidsregel(s) van toepassing is (zijn) op het aan de vordering ten grondslag liggende geschil. Welke regels moeten worden toegepast, hangt af van de specifieke feiten van elke situatie, waarbij het zeer belangrijk is een onderscheid te maken tussen vorderingen die voortvloeien uit contractuele verbintenissen of uit niet-contractuele

verbintenissen, zoals een verbintenis die voortvloeit uit een fout of nalatigheid van de verweerder die heeft geleid tot verliezen, letsel of schade bij de eiser.

Deel 4 van het vorderingsformulier bevat een niet-uitputtende lijst bevoegdheidsgronden en koppelingen naar de desbetreffende rubriek van het e-justitieportaal over de Verordening Brussel I (herschikking).

3.2.1.1. Bevoegdheid voor consumentenzaken

In de Verordening Brussel I (herschikking) zijn bijzondere bevoegdheidsregels opgenomen die gelden voor zaken waarbij consumenten zijn betrokken. Onder een consument wordt verstaan een persoon die niet in het kader van beroepsdoeleinden handelt. In sommige gevallen kan de consument het recht hebben de vordering in te stellen bij een gerecht van de lidstaat waar hij zijn woonplaats of gewone verblijfplaats heeft en dat volgens de plaatselijke nationale regels bevoegd is zich uit te spreken over een Europese geringe vordering. Veelal zal dat een gerecht van de stad of de gemeente van de consument zijn. Dat is ook belangrijk voor andere soorten zaken waarbij consumenten zijn betrokken, waaronder vorderingen van een onderneming tegen een consument, van een individuele „consument” tegen een andere consument en vorderingen tussen ondernemingen.

De in Brussel I (herschikking) opgenomen bevoegdheidsregels inzake „consumenten”

Artikel 17 tot en met 19 van de Verordening Brussel I (herschikking) bevatten bijzondere bevoegdheidsregels inzake consumentenovereenkomsten.

Wanneer een overeenkomst:

- betrekking heeft op koop en verkoop op afbetaling van roerende lichamelijke zaken;
- betrekking heeft op leningen op afbetaling of andere krediettransacties; of
- is gesloten door de consument met een onderneming die beroepsactiviteiten ontplooit in de lidstaat waar de consument zijn woonplaats heeft, of dergelijke activiteiten met ongeacht welke middelen, zoals reclame,

kan de consument een vordering uit hoofde van de overeenkomst instellen:

- voor de rechten van de lidstaat waar de onderneming is gevestigd; of
- voor de rechten van de lidstaat waar hij zijn woonplaats heeft,

en kan de onderneming een vordering uit hoofde van de overeenkomst uitsluitend instellen voor de rechten van de lidstaat waar de consument zijn woonplaats heeft. In beide gevallen kan een tegenvordering worden ingesteld bij het gerecht waarvoor de oorspronkelijke vordering aanhangig is.

Het is niet mogelijk van deze bevoegdheidsregels af te wijken bij overeenkomst tussen de consument en de onderneming, tenzij:

- de overeenkomst is gesloten na het ontstaan van het aan de vordering ten grondslag liggende geschil;
- de overeenkomst aan de consument de mogelijkheid geeft de zaak bij andere gerechten dan de krachtens de regels aangewezen gerechten aanhangig te maken; of
- de overeenkomst is gesloten tussen een consument en een onderneming die beide hun woonplaats/hoofdkantoor in dezelfde lidstaat hebben, en de overeenkomst de gerechten van die lidstaat bevoegd verklaart, tenzij de wetgeving van die lidstaat dergelijke overeenkomsten verbiedt.

Opmerkingen:

1. Wanneer de overeenkomst waaruit de vordering voortvloeit, is gesloten tussen een consument en een onderneming, die hoewel

zij niet in dezelfde lidstaat is gevestigd als de consument, in een lidstaat een filiaal, een agentschap of een vestiging heeft en het geschil voortvloeit uit de activiteiten van dat filiaal, dat agentschap of die vestiging, wordt de onderneming geacht gevestigd te zijn in dezelfde lidstaat als de consument.

2. De bijzondere regels inzake consumenten zijn in het algemeen niet van toepassing op vervoerovereenkomsten; behoudens overeenkomsten waarbij voor één enkele prijs zowel vervoer als verblijf worden aangeboden, zoals bij pakketreizen.
3. Het criterium „zakendoen” in een bepaalde lidstaat is door het HvJ-EU verduidelijkt met betrekking tot via internet gesloten overeenkomsten of ondernemingen die via hun websites consumenten aantrekken. Een belangrijke zaak is zaak C-585/08, *Pammer en Alpenhof*, ECLI:EU:C:2010:740. Voorwaarden voor het richten van activiteiten op de lidstaat van de consument omvat tevens dat de taal die wordt gebruikt anders is dan die van de woonplaats van de onderneming, of dat er aanwijzingen worden gegeven voor toegang tot de onderneming vanuit de andere lidstaat, de munteenheid die voor transacties kan worden gebruikt, telefoonnummers met een internationale toegangscode, gebruik van een „top-level domain”-naam en ander bewijsmateriaal waaruit blijkt dat de handelaar activiteiten richt op andere lidstaten, waaronder die van de consument.

3.2.2. De plaatselijke of „nationale” bevoegdheidsregels

Nationale regels van de aangezochte lidstaat bepalen welke lokale rechtbank bevoegd is. In sommige lidstaten wordt een specifiek gerecht aangewezen voor de behandeling van Europese geringe vorderingen, terwijl in andere lidstaten de gewone regels van toepassing zijn op territoriale materiële bevoegdheid. Relevante informatie over het (de) bevoegde gerecht(en) in de lidstaten is te vinden op het e-justitieportaal.

3.3. Gebruik van het vorderingsformulier

Zoals reeds in deze handleiding werd vermeld, is de Europese procedure voor geringe vorderingen voornamelijk bedoeld als schriftelijke procedure. De procedure moet dus worden ingeleid met behulp van het door de verordening voorgeschreven vorderingsformulier, dat als formulier A in bijlage I bij de verordening is opgenomen. Naast de informatie die via het e-justitieportaal beschikbaar is, bevat het vorderingsformulier zelf richtsnoeren voor het invullen ervan door de eiser, die deze richtsnoeren strikt moet opvolgen. Twee specifieke aspecten verdienen echter bijzondere aandacht, namelijk de beoordeling van de vordering zelf en de vraag hoe rente in het kader van de vordering moet worden behandeld.

3.3.1. Beoordeling van de vordering

3.3.1.1. Omschrijving van de vordering

Een beoordeling van de grondslag en het bedrag van de vordering is nodig om deel 8 van formulier A („Nadere gegevens over de vordering”), waarin de vordering wordt toegelicht, te kunnen invullen en om te kunnen nagaan of de vordering de financiële drempel van de EPGV niet overschrijdt. Wat de eerste kwestie betreft, is het zeer belangrijk dat elk afzonderlijk aspect van de vordering en de grondslag daarvan zo duidelijk mogelijk worden toegelicht, rekening houdend met het feit dat de verweerder de vordering kan betwisten. De in vak 8 van het vorderingsformulier te vermelden feitelijke grondslag van de vordering moet worden gestaafd door zoveel schriftelijk bewijsmateriaal als nodig is om het gerecht waarbij de vordering wordt ingediend in staat te stellen de waarde en de grondslag van de vordering te bepalen en de bewijsstukken waarop de vordering is gebaseerd te beoordelen. Indien dat niet gebeurt, bestaat het risico dat het gerecht de vordering als ongegrond afwijst of althans de eiser om aanvullende inlichtingen verzoekt, waardoor er tijd verloren gaat en de procedure vertraging oploopt.

3.3.1.2. De waarde van de vordering

Wat de waarde van de vordering betreft, mag niet worden vergeten dat bij de vaststelling van de financiële grens geen rekening wordt gehouden

met de kosten, uitgaven en rente in verband met de hoofdsom. Indien de hoofdsom uit meerdere elementen bestaat, moeten deze afzonderlijk worden vermeld, maar indien de waarde van alle elementen tezamen de financiële grens overschrijdt (momenteel vastgesteld op 5 000 EUR), valt de vordering niet onder het toepassingsgebied van de EPGV.

3.3.2. De behandeling van rente

Hoewel de vordering wordt beoordeeld zonder rekening te houden met de gevorderde rente, moeten het rentebedrag of de rentevoet en de grondslag voor de opgelopen of nog lopende rente over de hoofdsom worden vermeld in vak 7 (deel 7.4) van het vorderingsformulier. Wanneer de som zelf echter betrekking heeft op de verplichting rente te betalen, moet dit worden vermeld in deel 7.1 van het vorderingsformulier en zal de waarde van de vordering op basis daarvan worden beoordeeld als een hoofdsom, hoewel het daarbij dus gaat om rente. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een hoofdsom die bestaat uit rente over een lening waarvan het kapitaal is terugbetaald door de verweerder.

3.4. De kosten voor het indienen van de vordering

In de meeste lidstaten vragen de gerechten een vergoeding voor het indienen van een vordering in het kader van de EPGV en zij zullen een vordering niet behandelen tenzij en totdat de vergoeding is betaald. Er moet dus eerst worden nagegaan of het gerecht waarbij de vordering

wordt ingediend, d.w.z. het gerecht dat volgens de Europese en nationale regels bevoegd is, een vergoeding vraagt voor het indienen van de vordering. Zo ja, moet vervolgens worden nagegaan hoe hoog de vergoeding is en hoe deze moet worden betaald. Ook deze informatie kan beschikbaar zijn via lokale websites en het e-justitieportaal. Volgens artikel 15 bis moeten de gerechtskosten in verhouding staan en mogen ze niet hoger zijn dan de kosten die voor vergelijkbare nationale procedures in rekening worden gebracht. Betaalwijzen op afstand moeten beschikbaar zijn door middel van a) een bankoverschrijving, b) betaling met credit- of debetkaart of c) automatische afschrijving (domiciliëring) van de bankrekening van de eiser.

3.5. Bijlagen bij het vorderingsformulier

Aangezien het de bedoeling is de EPGV grotendeels schriftelijk te laten verlopen, moet bij het vorderingsformulier alle vereiste bewijsmateriaal in de vorm van bewijsstukken worden gevoegd. Dit bewijsmateriaal is nodig tot staving van de waarde van de vordering, van de grondslag ervan en als verweer tegen een eventuele betwisting van de vordering, aangezien de EPGV van toepassing is op zowel betwiste als niet-betwiste vorderingen. Dat alles is uiteengezet in artikel 4, lid 1, van de verordening en in vak 8 van het vorderingsformulier. Hoewel het gerecht de eiser om nadere informatie kan verzoeken (zie punt 5.2 hieronder), loopt de eiser het risico dat de vordering wordt afgewezen wanneer de bij het vorderingsformulier gevoegde informatie en de informatie in het vorderingsformulier zelf ontoereikend zijn om de vordering te staven.

Het verdient dus de voorkeur alle relevante informatie te verstrekken wanneer het vorderingsformulier wordt ingediend, waarbij niet uit het oog mag worden verloren dat er eventueel stukken moeten worden vertaald, hetgeen ook kosten met zich meebrengt.

3.6. Indiening van de vordering bij het gerecht

In artikel 4, lid 1, van de verordening wordt verduidelijkt dat de vordering kan worden toegezonden per post of via een ander communicatiemiddel, zoals fax of elektronische post, dat wordt aanvaard door de lidstaat waar de EPGV wordt ingeleid. Informatie over welke middelen aanvaardbaar zijn in de aangezochte lidstaat is te vinden op het e-justitieportaal.

Eisers moeten zorgvuldig nagaan welk bewijsmateriaal het gerecht verlangt en in welke vorm dat moet worden verstrekt, met name wat betreft de bewijsstukken en andere bewijselementen die als bewijs kunnen worden gebruikt. Niet alle gerechten aanvaarden kopieën, gescand of op andere wijze, van bewijsstukken en een gerecht kan krachtens zijn nationale bewijsregels originelen verlangen. Afhankelijk van hoe deze kwestie precies is geregeld, is het dus mogelijk dat, zelfs als een gerecht de vordering in elektronische vorm zou kunnen aanvaarden, de bewijsstukken niet elektronisch mogen worden ingediend. Dan is het dus zinvol het vorderingsformulier samen met de bewijsstukken op een andere voor de rechtbank aanvaardbare wijze te verzenden.

3.7. Taal

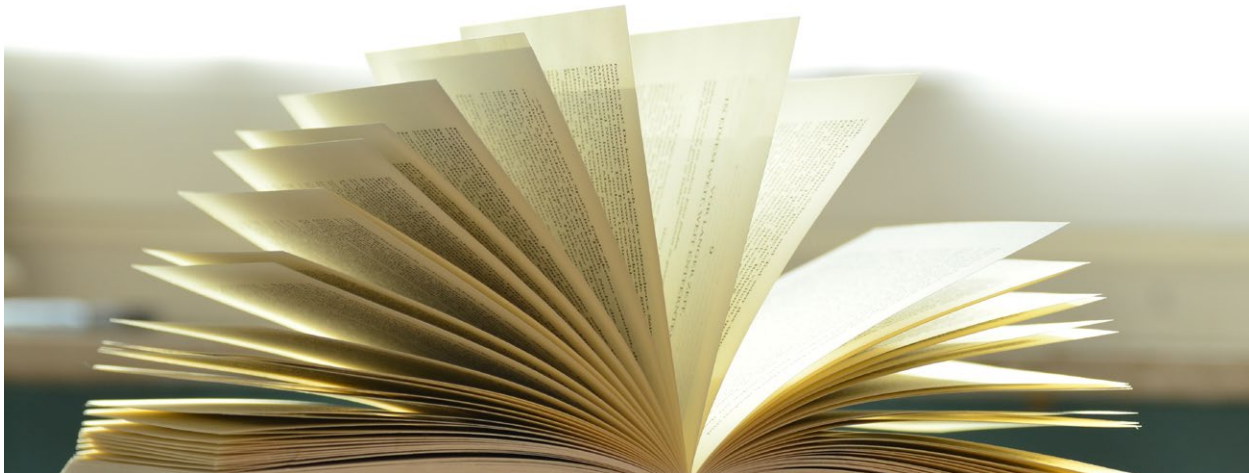
Volgens artikel 6, lid 1, moet het vorderingsformulier worden ingediend in de taal van het gerecht. Dat geldt ook voor de beschrijving van de bewijsstukken in deel 8.2 van het vorderingsformulier. Zie ook punt 4.7 met betrekking tot de andere formulieren en stukken. In lidstaten met meerdere „officiële” talen moet er bijzondere zorg worden besteed aan de keuze van de juiste taal. Een aantal lidstaten is ook bereid vorderingen te aanvaarden in een andere taal dan een „officiële” taal. Vergeet niet dat de verweerder het recht kan hebben de betekening of kennisgeving van het vorderingsformulier en de stukken te weigeren wanneer de desbetreffende taalvoorschriften voor betekening of kennisgeving niet in acht zijn genomen; deze kwestie wordt nader toegelicht in punt 4.2. Het vorderingsformulier is op het e-justitieportaal beschikbaar in alle officiële talen van de EU en er zijn vertaalhulpmiddelen beschikbaar als het formulier in een andere taal is ingevuld. Opgemerkt moet worden dat, indien er ingevolge artikel 6, lid 3, een vertaling nodig is, de verantwoordelijkheid voor het verstrekken van die vertaling en dus ook voor de kosten ervan berust bij de partij aan wie het gerecht heeft gevraagd de vertaling te verstrekken. Hetzelfde geldt wanneer een partij heeft geweigerd de betekening of kennisgeving van een stuk te aanvaarden omdat het niet in de juiste taal is op gesteld, conform het bepaalde in artikel 6, lid 3.

3.8. Gerechtelijke schikkingen

De Europese procedure voor geringe vorderingen is in wezen een schriftelijke procedure die door middel van standaardformulieren wordt gevoerd, waarbij de interactie tussen het gerecht en de partijen kan worden beperkt, met uitzondering van de controle op de naleving van de termijnen en de controle van de feiten, het bewijsmateriaal en andere beheerstaken. Niettemin is het gerecht overeenkomstig artikel 12, lid 3, verplicht een schikking tussen de partijen na te streven. Indien er een mondelinge behandeling overeenkomstig artikel 5, lid 1, en artikel 8 (zie

punt 5.3 en 5.5 van deze handleiding) zou worden gehouden, zou dit een goede gelegenheid zijn om een schikking te treffen. Deze verplichting beperkt zich echter niet tot de mondelinge behandeling, maar strekt zich uit tot de gehele procedure inzake vorderingen en tegenvorderingen.

Een schikking die in de loop van de Europese procedure voor geringe vorderingen door een gerecht is goedgekeurd of gesloten en die uitvoerbaar is in de lidstaat waar de procedure is gevoerd, wordt erkend en ten uitvoer gelegd in de andere lidstaten, overeenkomstig artikel 23 bis (zie verder punt 8.6).

4

HOOFDSTUK VIER

Procedure nadat het gerecht de vordering heeft ontvangen

4.1. Correctie of aanvulling van het vorderingsformulier door de eiser

4.1.1. Het gerecht controleert het vorderingsformulier

Na ontvangst van het vorderingsformulier en de bewijsstukken en voor de betekening of kennisgeving van de stukken aan de verweerder, moet het gerecht in de eerste plaats nagaan of het formulier conform de voorschriften van de verordening is ingevuld. Indien dat niet het geval is en tenzij het gerecht van meet af aan van oordeel is dat de vordering ongegrond of kennelijk niet-ontvankelijk is, in welk geval het de vordering kan afwijzen, kan het gerecht de eiser verzoeken om het vorderingsformulier aan te vullen of te corrigeren of om aanvullende gegevens of stukken te verstrekken. Het gerecht stelt de eiser van deze afwijzing in kennis en deelt hem mee of hij hiertegen in beroep kan gaan. Dit wordt beschreven in artikel 4, lid 4.

4.1.2. Het gerecht stelt de eiser ervan in kennis dat de vordering buiten het toepassingsgebied van de EPGV valt

Indien het gerecht van oordeel is dat de vordering buiten het toepassingsgebied van de verordening valt, bijvoorbeeld omdat het onderwerp ervan niet onder de EPGV valt of omdat de waarde ervan de financiële grens van de EPGV overschrijdt, moet het volgens artikel 4, lid 3, van de verordening de eiser hiervan in kennis stellen⁽²⁸⁾. De eiser kan dan beslissen de vordering in te trekken. Indien de eiser dat niet doet, moet het gerecht kennis nemen van de vordering in het kader van een passende nationale procedure.

4.1.3. Verzoek aan de eiser om het vorderingsformulier aan te vullen of te corrigeren

Voor een dergelijk verzoek moet het door de verordening voorgeschreven formulier B worden gebruikt. Wanneer het vorderingsformulier niet in de taal van het gerecht is op gesteld, kan het formulier B ook worden gebruikt om de eiser te verzoeken een formulier in de juiste taal in te dienen. In het formulier stelt het gerecht de termijn vast waarbinnen de eiser de gevraagde informatie moet verstrekken of het gecorrigeerde formulier

⁽²⁸⁾ Wanneer het gerecht beslist de vordering te aanvaarden en te behandelen in het kader van een passende nationale procedure, moet het de eiser ook van deze beslissing in kennis stellen en een aantal lidstaten heeft daartoe ook een formulier vastgesteld. Meer in het algemeen hebben sommige lidstaten formulieren vastgesteld die, naast die welke zijn voorgeschreven door de verordening, moeten worden gebruikt in het kader van de EPGV.

moet terugzenden. In artikel 14, lid 2, van de verordening is bepaald dat het gerecht deze termijn in uitzonderlijke omstandigheden kan verlengen. Indien de eiser binnen die termijn niet aan het verzoek voldoet of indien het formulier nog steeds niet naar behoren is aangevuld of in de juiste taal is op gesteld, kan de vordering worden afgewezen. Een afwijzing op deze grond heeft tot gevolg dat er niet over de grond van de vordering wordt beslist, die opnieuw kan worden ingediend als een Europese geringe vordering of in het kader van de passende nationale procedure.

4.2. Toezending van het vorderingsformulier aan de verweerder

4.2.1. Het gerecht stuurt een exemplaar van vorderingsformulier A en van formulier C

Zodra het gerecht heeft beslist dat de vordering als een Europese geringe vordering kan worden behandeld, in de vorm waarin deze oorspronkelijk door de eiser werd ingediend of nadat de eiser het vorderingsformulier heeft gecorrigeerd of aanvullende gegevens of stukken heeft verstrekt, zendt het de verweerder een exemplaar van het vorderingsformulier en

de bewijsstukken toe samen met het antwoordformulier C, waarvan deel I⁽²⁹⁾ door het gerecht moet worden ingevuld.

4.2.2. Termijn

In het kader van de EPGV moet het gerecht deze stukken binnen veertien dagen na ontvangst van het correct ingevulde vorderingsformulier aan de verweerder toezenden. Deze termijn gaat in op de datum waarop het vorderingsformulier oorspronkelijk werd ontvangen wanneer dat formulier niet hoefde te worden gecorrigeerd of aangevuld, of op een latere datum afhankelijk van de termijn die werd vastgesteld voor het verzoek aan de eiser om het formulier te corrigeren of aan te vullen of om aanvullende gegevens te verstrekken.

4.2.3. Wijzen van betekening of kennisgeving

4.2.3.1. Betekening of kennisgeving per post of elektronisch

Op grond van artikel 13, lid 1, moet het gerecht formulier C met het vorderingsformulier en de bewijsstukken op een van de volgende manieren toezenden:

⁽²⁹⁾ Er moet zorg worden besteed aan de taal van de formulieren – zie punt 4.2.3 wat betreft de vereisten voor betekening of kennisgeving; sommige gerechten zenden de formulieren toe zowel in de taal van het gerecht als in de taal van de geadresseerde.

(a) per post, of⁽³⁰⁾

(b) met elektronische middelen:

- (i) indien deze middelen technisch beschikbaar zijn en toelaatbaar overeenkomstig de procedurevoorschriften van de lidstaat waar de Europese procedure voor geringe vorderingen wordt gevoerd, en indien de partij waaraan de betekening of kennisgeving moet geschieden haar woonplaats of haar gewone verblijfplaats in een andere lidstaat heeft, overeenkomstig de procedurevoorschriften van die lidstaat, en
- (ii) indien de partij waaraan de betekening of kennisgeving moet geschieden, van tevoren uitdrukkelijk met betekening of kennisgeving van stukken met elektronische middelen heeft ingestemd, of krachtens de procedurevoorschriften van de lidstaat waar die partij haar woonplaats of haar gewone verblijfplaats heeft, wettelijk verplicht is die specifieke wijze van betekening of kennisgeving te aanvaarden.

De betekening of kennisgeving van stukken per post of met elektronische middelen geschiedt met bevestiging van ontvangst met vermelding van de datum van ontvangst.

4.2.3.2. Overige communicatie

In overeenstemming met artikel 13, lid 1, wordt overige schriftelijke communicatie tussen het gerecht en de partijen of andere bij de procedure betrokken personen met elektronische middelen verricht met een bericht van ontvangst indien deze middelen technisch beschikbaar zijn en toelaatbaar overeenkomstig de procedurevoorschriften van de lidstaat waar de Europese procedure voor geringe vorderingen wordt gevoerd, op voorwaarde dat de partij of persoon deze communicatiemiddelen vooraf heeft aanvaard, of overeenkomstig de procedurevoorschriften van de lidstaat waar die partij of persoon zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats heeft, wettelijk verplicht is deze communicatiemiddelen te aanvaarden. In vorderingsformulier A, deel 10 en antwoordformulier C, deel 7 wordt hiernaar gevraagd.

4.2.3.3. Aanvullende regels inzake betekening of kennisgeving

Indien betekening of kennisgeving per post of met elektronische middelen in de zin van artikel 13, lid 1, niet mogelijk is, zijn in artikel 13, lid 4, de regels van artikel 13 of 14 van de EBB-verordening opgenomen. Meer gegevens over deze aanvullende regels staan in het onderstaande schema over betekening en kennisgeving.

⁽³⁰⁾ Wanneer betekening of kennisgeving in een andere lidstaat moet worden verricht, moeten de stukken naar die andere lidstaat worden verzonden conform de verordening inzake betekening en kennisgeving.

4.2.3.3.1. Aanvullende regels inzake betekening of kennisgeving van stukken conform artikel 13 en 14 van de EBB-verordening

Betekening of kennisgeving met bewijs van ontvangst door de geadresseerde of door een vertegenwoordiger van de geadresseerde

Kort samengevat behelzen de in artikel 13 van de EBB-verordening bedoelde wijzen van betekening of kennisgeving met bewijs van ontvangst het volgende:

- persoonlijke betekening of kennisgeving met een door de geadresseerde ondertekende ontvangstbevestiging;
- verklaring van de bevoegde persoon die de betekening of kennisgeving heeft verricht, dat de geadresseerde het stuk in ontvangst heeft genomen of zonder wettige grond geweigerd heeft⁽³¹⁾;
- betekening of kennisgeving per post, blijkend uit een door de geadresseerde ondertekende ontvangstbevestiging;
- betekening of kennisgeving langs elektronische weg met een door de geadresseerde ondertekende ontvangstbevestiging.

Betekening of kennisgeving zonder bewijs van ontvangst door de geadresseerde of door een vertegenwoordiger van de geadresseerde

De in artikel 14 van de EBB-verordening bedoelde wijzen van betekening of kennisgeving zonder bewijs van ontvangst behelzen het volgende:

- betekening of kennisgeving in persoon op het persoonlijke adres van de geadresseerde, aan een persoon die als huisgenoot van de geadresseerde dezelfde woonplaats heeft of aldaar in dienst is;
- wanneer de geadresseerde een zelfstandige of een rechtspersoon is, kan de betekening of kennisgeving ook worden verricht op het zakenadres van de geadresseerde, aan een persoon die bij de geadresseerde in dienst is;
- deponering van het stuk in de brievenbus van de geadresseerde;
- deponering van het stuk op het postkantoor of bij de bevoegde autoriteiten, en schriftelijke mededeling daarvan in de brievenbus van de geadresseerde, waarin duidelijk wordt vermeld dat het om een gerechtelijk stuk gaat of dat deze schriftelijke mededeling rechtsgeldig is als betekening of kennisgeving en de toepasselijke termijnen doet ingaan.

⁽³¹⁾ In dit verband moet met name worden gewezen op het recht de ontvangst van de betekening of kennisgeving te weigeren (zie artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1393/2007 inzake betekening en kennisgeving) wanneer de stukken niet zijn op gesteld in of niet vergezeld gaan van een vertaling in een taal die de geadresseerde begrijpt of de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving wordt verricht; zie ook overweging 12 van de verordening. Dit betekent echter niet dat een verweerder het recht heeft de betekening of kennisgeving te weigeren van een stuk dat niet in de taal van de betrokken lidstaat is gesteld wanneer hij in staat is de taal van dat stuk te begrijpen; zie in dit verband HvJ-EU, zaak C14/07 – *Weiss und Partner*, ECLI:EU:C:2008:264.

Wanneer een van deze vier methoden wordt toegepast, moet betekening of kennisgeving blijken uit:

- een ontvangstbevestiging ondertekend door de persoon aan wie de betekening of kennisgeving van de stukken is geschied; of
- een document dat is ondertekend door de persoon die de betekening of de kennisgeving heeft verricht, en waarin wordt vermeld op welke wijze de betekening of kennisgeving is geschied, alsook de datum van betekening of kennisgeving, de naam van de persoon aan wie de betekening of kennisgeving is geschied en zijn relatie tot de geadresseerde.

Betekening of kennisgeving kan ook worden verricht:

- per post zonder bewijs van ontvangst, wanneer de geadresseerde zijn adres heeft in de lidstaat van het gerecht waar de vordering ten gronde aanhangig is gemaakt;
- langs elektronische weg, blijkens een automatische aankomstbevestiging, op voorwaarde dat de geadresseerde vooraf uitdrukkelijk met deze wijze van betekening of kennisgeving heeft ingestemd.

NB: Betekening of kennisgeving volgens een van deze methoden is niet toegestaan indien het adres van de schuldenaar niet met zekerheid bekend is.

4.3. Wat de verweerder kan doen na ontvangst van het vorderingsformulier

Na ontvangst van het vorderingsformulier kan de verweerder overeenkomstig artikel 5, lid 3 en artikel 5, lid 4:

- reageren binnen dertig dagen na de betekening of kennisgeving van het vorderingsformulier:
 - door deel II van het antwoordformulier C in te vullen en aan het gerecht te retourneren samen met eventuele relevante bewijsstukken; of
 - op een andere passende wijze zonder het antwoordformulier te gebruiken;
- niet reageren, in welk geval het gerecht binnen dertig dagen na de betekening of kennisgeving uitspraak zal doen over de vordering.

De verweerder kan in zijn antwoord onder meer:

- de vordering aanvaarden of haar geheel of gedeeltelijk betwisten;
- de bevoegdheidsgrond waarop de vordering is gebaseerd, aanvechten;
- de vordering aanvechten door aan te voeren dat:
 - de vordering, wat het onderwerp ervan betreft, buiten het materiële toepassingsgebied van de EPGV valt – deel II, punt 1, van het antwoordformulier C voorziet in deze mogelijkheid; of
 - de vordering geen betrekking heeft op een grensoverschrijdende zaak in de zin van artikel 3 van de verordening;

- aanvoeren dat de waarde van een vordering, indien het om een niet-geldelijke vordering gaat, de voor de Europese procedure voor geringe vorderingen vastgestelde grens overschrijdt;
- de vordering betwisten of het gevorderde bedrag aanvechten;
- in deel II, punt 2, van het antwoordformulier aangeven welk getuigenbewijs en welke andere bewijselementen voorhanden zijn en eventueel relevante bewijsstukken bijvoegen;
- in deel II, punt 3, van het antwoordformulier om een mondelinge behandeling verzoeken; en
- een tegenvordering instellen met behulp van het vorderingsformulier A en dat formulier indienen samen met eventuele relevante bewijsstukken en het antwoordformulier.

NB: De verweerder hoeft geen stukken aan de eiser toe te zenden; dit moet het gerecht doen conform de voorschriften van artikel 5, lid 4, en artikel 5, lid 6, van de verordening.

4.4. Vordering of tegenvordering overschrijdt de grens

Indien de verweerder aanvoert dat de waarde van een niet-geldelijke vordering de voor de EPGV vastgestelde financiële grens te boven gaat, moet het gerecht binnen dertig dagen nadat het antwoord aan de eiser is toegezonden, over deze kwestie beslissen. Wanneer de verweerder

een tegenvordering instelt, heeft de eiser op zijn beurt het recht om aan te voeren dat de tegenvordering de financiële grens overschrijdt. Uit de bewoordingen van artikel 2, lid 1, en artikel 5, lid 5, zoals deze ingevolge artikel 5, lid 7, van toepassing zijn op de tegenvordering, blijkt dat respectievelijk de eiser en de verweerder in het kader van de procedure de mogelijkheid hebben om elkaars standpunt over deze kwestie aan te vechten. De beslissing van het gerecht over deze kwestie is geen beslissing ten gronde over de vordering of de tegenvordering, maar een beslissing over de vraag of de vordering onder het toepassingsgebied van de procedure valt⁽³²⁾. In artikel 5, lid 5, en artikel 5, lid 7, van de verordening wordt bepaald dat de desbetreffende beslissing van het gerecht niet afzonderlijk kan worden betwist.

4.5. Tegenvordering

Indien de verweerder een tegenvordering instelt, zijn ingevolge artikel 5, lid 7, alle bepalingen van de verordening, en met name artikel 4, artikel 5, lid 3 tot en met lid 5, en artikel 2, van toepassing zoals deze ook van toepassing zijn op de hoofdvordering. Dit betekent dat de tegenvordering onder het toepassingsgebied van de verordening moet vallen en dat de bepalingen inzake de inleiding van de procedure ook van toepassing zijn op de tegenvordering⁽³³⁾. De volgende aanvullende voorschriften zijn van toepassing op de tegenvordering:

⁽³²⁾ Zie ook punt 4.1.2 hierboven over wat er gebeurt wanneer de vordering of tegenvordering buiten het toepassingsgebied van de EPGV valt.

⁽³³⁾ Zie over deze kwestie hoofdstuk drie van deze handleiding, dat in dit verband moet worden geraadpleegd.

- het gerecht moet de tegenvordering en de bewijsstukken binnen veertien dagen na de ontvangst ervan aan de eiser betekenen of ter kennis brengen;
- de eiser moet binnen dertig dagen na de betekening of kennisgeving reageren;
- indien de waarde van de tegenvordering de voor de EPGV vastgestelde financiële grens overschrijdt, wordt de volledige zaak, d.w.z. zowel de vordering als de tegenvordering, aan de EPGV onttrokken en behandeld volgens de relevante procedures van de lidstaat van het aangezochte gerecht, d.w.z. door dat gerecht zelf of door een ander gerecht dat krachtens het nationale recht bevoegd is.

NB: De vordering en tegenvordering moeten met het oog op de bepaling van de waarde ervan, als afzonderlijke vorderingen worden behandeld. Dat is opnieuw een gevolg van het feit dat artikel 2 ingevolge artikel 5, lid 7, van toepassing is op de tegenvordering. Hieruit volgt ook dat de cumulatieve waarde van de vordering en de tegenvordering niet onder de financiële grens hoeft te blijven om de zaak te kunnen voortzetten in het kader van de EPGV; het gerecht mag bij het nemen van die beslissing dus alleen kijken naar de respectieve waarde van de vordering en de tegenvordering.

4.6. Termijnen

Er moet worden opgemerkt dat er voor alle fasen van de EPGV vaste termijnen gelden en dat het van bijzonder belang is dat deze termijnen

in acht worden genomen bij de inleiding van de procedure en wanneer het gerecht de betrokken kwesties begint te onderzoeken. Met name de inachtneming van de in artikel 5 vastgestelde termijnen, en meer bepaald die met betrekking tot de betekening/kennisgeving van stukken en de antwoorden van de verweerder en de eiser, afhankelijk van de voortgang van de vordering, is van essentieel belang om de procedure te bespoedigen. Volgens artikel 14, lid 2, kan het gerecht een verlenging toestaan van de termijn waarover de verweerder overeenkomstig artikel 5, lid 3, beschikt om te reageren op de vordering en van de termijn waarover de eiser overeenkomstig artikel 5, lid 6, beschikt om te reageren op de tegenvordering, maar dit slechts in uitzonderlijke omstandigheden.

4.7. Taal

Voor het antwoord van de verweerder, de tegenvordering en een eventuele reactie daarop, en de beschrijving van eventuele stukken ter staving van de tegenvordering gelden dezelfde regels inzake de in het kader van de EPGV te gebruiken taal als voor de hoofdvordering; in dit verband wordt verwezen naar punt 3.7 hierboven.

5

HOOFDSTUK VIJF

Vaststelling van de feiten

5.1. Taak van het gerecht met betrekking tot geschilpunten

5.1.1. Het gerecht neemt het initiatief tot het vaststellen van de feiten

Het gerecht heeft in de eerste plaats tot taak om de feiten vast te stellen die in het kader van een EPGV-vordering of tegenvordering worden betwist. Volgens de desbetreffende artikelen van de verordening (artikel 4, lid 4, artikel 7, lid 1, en artikel 9, lid 1) moet het gerecht dat immers doen en moet het de partijen op eigen initiatief om de gegevens verzoeken die het nodig heeft om een beslissing over de geschilpunten te kunnen nemen. Het gerecht wordt dus belast met het beheer en de controle van de procedure en kan er dus voor zorgen dat de doelstelling van de verordening, te weten de invoering van een snelle, eenvoudige en relatief goedkope procedure, wordt verwezenlijkt.

5.1.2. Het gerecht bepaalt de middelen van bewijsverkrijging en de aard van het bewijs

In artikel 9 wordt vastgesteld dat het gerecht bepaalt met welke middelen het bewijs wordt verkregen en dat het alleen een mondelinge getuigenis of een deskundigenonderzoek gelast wanneer dat voor het geven van een beslissing noodzakelijk is. Bij de beoordeling van deze kwestie moet het gerecht rekening houden met de kosten die dergelijke bewijsvoering met zich kan meebrengen. Onder meer in artikel 1 en 16

en overweging 29 is namelijk geformuleerd dat de EPGV erop gericht moet zijn de kosten voor het innen van grensoverschrijdende geringe vorderingen te verminderen. In artikel 5, lid 1, is bepaald dat de procedure schriftelijk dient te verlopen. Overeenkomstig artikel 5, lid 1 bis wordt er uitsluitend een mondelinge behandeling gehouden indien er geen uitspraak kan worden gedaan op basis van het schriftelijk bewijs of indien een partij daarom verzoekt (zie punt 5.3 van deze handleiding voor meer informatie hierover).

5.2. Aanvullende gegevens van de eiser en de verweerder

Zoals reeds in punt 4.1 van deze handleiding werd vermeld en zoals is bepaald in artikel 4, lid 4, en artikel 5, lid 7, kan het gerecht na ontvangst van het vorderingsformulier of van een tegenvordering en indien het dit nodig acht de partijen verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken. Aangezien het gerecht belast is met de taak de feiten vast te stellen en te beslissen over kwesties in verband met de vordering, kan het gerecht op grond van artikel 7, lid 1, onder a), ook verzoeken om nadere gegevens over de vordering nadat een antwoord op de vordering of op de tegenvordering is ontvangen. Het gerecht bepaalt binnen welke termijn de gegevens moeten worden verstrekt. Conform artikel 14, lid 2, kan ook deze termijn in uitzonderlijke omstandigheden worden verlengd. Volgens artikel 7, lid 3, juncto artikel 14, lid 1, moet het gerecht de aangezochte partij op de hoogte stellen van de eventuele gevolgen van het niet in acht nemen van de termijn, zoals het in het ongelijk stellen

van die partij of het afwijzen van de vordering of tegenvordering. Al deze bepalingen hebben tot doel de rol van het gerecht bij het beheer van de zaak te versterken om tot een snelle beslissing te kunnen komen.

5.3. Het gerecht beslist een mondelinge behandeling te houden

5.3.1. Het gerecht houdt alleen een mondelinge behandeling indien het dat nodig acht

Zoals hierboven werd vermeld, is het aan het gerecht te beslissen of er een mondelinge behandeling nodig is om de feiten vast te stellen. Dat is in overeenstemming met het in artikel 5, lid 1, neergelegde beginsel dat de EPGV in essentie een schriftelijke procedure is. In overweging 9 van de oorspronkelijke verordening staat dat de gerechten het recht op een eerlijk proces en het beginsel van hoor en wederhoor moeten eerbiedigen, maar dat een mondelinge behandeling als uitzondering moet worden gezien in het licht van de doelstellingen van de EPGV om te voorzien in een snelle en goedkope procedure. Volgens artikel 5, lid 1 bis houdt het gerecht uitsluitend een mondelinge behandeling indien er geen besluit kan worden gedaan op basis van het schriftelijk bewijs of indien een partij daarom verzoekt en het gerecht dit verzoek inwilligt. Bij de uitoefening van zijn taken overeenkomstig deze bepaling en bij de toepassing van het algemene beginsel dat de EPGV moet worden beschouwd als een schriftelijke procedure waarbij slechts in uitzonderingsgevallen een mondelinge behandeling wordt gehouden,

moet het gerecht, rekening houdend met het schriftelijk bewijs, per geval beslissen om al dan niet een mondelinge behandeling te houden. Wanneer een mondelinge behandeling nodig wordt geacht, wordt daarvoor gebruikgemaakt van passende technologie voor communicatie op afstand overeenkomstig artikel 8 (zie punt 5.5 voor meer info).

5.3.2. Het gerecht kan weigeren een mondelinge behandeling te houden

Het vorderingsformulier informeert de eiser over het feit dat de EPGV een schriftelijke procedure is en verschaft informatie over de wijze waarop hij om een mondelinge behandeling kan verzoeken (deel 9). Vraag 9.1 vraagt of de eiser een mondelinge behandeling wil houden en zo ja, waarom. In deel 3 van het antwoordformulier wordt de verweerder dezelfde vraag gesteld. Het gerecht kan het verzoek weigeren indien het gezien de omstandigheden van de zaak van oordeel is dat een eerlijke rechtspleging in deze zaak geen mondelinge behandeling vergt (artikel 5, lid 1, onder a). Indien het gerecht een verzoek om een mondelinge behandeling afwijst, moet het de redenen daarvoor schriftelijk meedelen, maar deze bepaling maakt duidelijk dat de weigering niet afzonderlijk kan worden betwist.

5.4. Bewijsverkrijging

Artikel 9, lid 1, laat er geen twijfel over bestaan dat het gerecht mag bepalen met welke middelen het bewijs wordt verkregen en welk bewijs

het nodig heeft om een uitspraak te kunnen doen. Volgens artikel 9, lid 2, kan het gerecht een schriftelijke verklaring van getuigen, deskundigen of partijen toelaten. Het gerecht kan een deskundigenonderzoek of een mondelinge getuigenis slechts gelasten indien het niet mogelijk is uitspraak te doen op basis van ander bewijs, overeenkomstig artikel 9, lid 4. Het horen van personen geschiedt overeenkomstig de voorwaarden van artikel 8, waarbij wordt verwezen naar het gebruik van passende technologie voor communicatie op afstand (zie punt 5.5). Wanneer bewijs moet worden verkregen in een andere EU-lidstaat, zal het gerecht moeten nagaan of het gebruik kan maken van de procedures van de desbetreffende EU-instrumenten en met name die van de verordening betreffende de bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken (Bewijsverordening)⁽³⁴⁾.

5.5. Gebruik van ICT bij mondelinge behandeling of het verkrijgen van bewijs

Het gebruik van ICT bij rechtbanken is zeer belangrijk geworden wat ook tot uiting komt in de (gewijzigde) EPGV. Aangezien het feitelijke gebruik afhankelijk is van de technologie die beschikbaar is bij het aangezochte gerecht, is het gebruik van ICT tijdens de procedure niet verplicht. Volgens artikel 8, lid 1, moet bij een mondelinge behandeling gebruik worden gemaakt van passende technologie voor communicatie

op afstand. Dit is onder meer videoconferentie of teleconferentie, die het gerecht ter beschikking staat, tenzij het gebruik van deze technologie, wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, niet passend is met het oog op een eerlijke rechtspleging. De Bewijsverordening is van toepassing wanneer de te horen persoon zijn woonplaats of gewone verblijfplaats heeft in een andere lidstaat dan de lidstaat van het aangezochte gerecht, met inbegrip van de regelingen voor passende technologie voor communicatie op afstand. Elke partij die wordt opgeroepen om in persoon een mondelinge behandeling bij te wonen, kan om het gebruik van technologie voor communicatie op afstand verzoeken, mits dergelijke technologie de rechtbank ter beschikking staat, op grond van het feit dat de regelingen om in persoon aanwezig te zijn, in het bijzonder wat betreft de eventueel door die partij te maken kosten, niet in verhouding staan tot de vordering (artikel 8, lid 2). Elke partij die wordt opgeroepen om met behulp van technologie voor communicatie op afstand een mondelinge behandeling bij te wonen, kan met behulp van deel 9.2 van het vorderingsformulier, en deel 4 van het antwoordformulier verzoeken in persoon bij die behandeling aanwezig te mogen zijn. Aan de hand van deze formulieren wordt de partijen ter kennis gebracht dat de terugvordering van eventuele kosten onderworpen is aan de voorwaarden vastgelegd in artikel 16. Tegen de beslissing van het gerecht over het feit of er een mondelinge behandeling wordt gehouden en zo ja, of dit geschiedt per videoconferentie of andere technologie dan wel door de aanwezigheid in persoon van de partij,

⁽³⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1206/2001.

kan geen rechtsmiddel worden aangewend zonder betwisting van de beslissing zelf (artikel 8, lid 4).

Dezelfde bepalingen zijn van toepassing op een mondelinge behandeling van een getuige, overeenkomstig artikel 9, lid 3 (zie punt 5.4).

5.6. De rol van het gerecht

5.6.1. Het gerecht bepaalt de procedure

De in artikel 1 van de verordening geformuleerde hoofddoelstellingen van de EPGV zijn de procesvoering betreffende geringe vorderingen in grensoverschrijdende zaken binnen de EU te bespoedigen en te vereenvoudigen en de kosten ervan te verminderen, en aldus de toegang tot de rechter te vergemakkelijken⁽³⁵⁾. Bij de verwezenlijking van deze doelstellingen is voor de gerechten een sleutelrol weggelegd: zij controleren en bepalen de in het kader van de EPGV te volgen procedure en passen het betrokken nationale procesrecht toe. Naast de bepaling van de omvang van het te leveren bewijs en de wijze waarop dat bewijs moet worden verkregen, moet het gerecht over het algemeen de procedure beheren overeenkomstig het beginsel van hoor en wederhoor en het recht op een eerlijk proces. Bovendien is het gerecht volgens artikel 12, lid 3, verplicht om in voorkomend geval

een eventuele schikking tussen de partijen te bewerkstelligen en deze verplichting is niet beperkt tot de mondelinge behandeling maar strekt zich uit tot de gehele procedure inzake vorderingen en tegenvorderingen (zie ook punt 3.8).

5.6.2. Het gerecht informeert de partijen over procedurekwesties

De rol van het gerecht om in het kader van de EPGV de procedure te controleren en te bepalen, wordt versterkt door artikel 12, lid 2, krachtens welke het gerecht de partijen ook moet helpen bij procedurekwesties door hen daarover te informeren. Uit overweging 9 volgt verder dat het gerecht de partijen daarbij gelijk moet behandelen teneinde de eerlijkheid van de procedure te waarborgen. De taak om de partijen te informeren over procedurekwesties kan, afhankelijk van de betrokken nationale procedures, op verschillende wijzen worden uitgevoerd. Dergelijke informatie kan bijvoorbeeld mondeling worden verstrekt in de loop van de procedure of langs elektronische weg, zoals via e-mail of teleconferenties, of met andere door het nationale recht toegestane middelen⁽³⁶⁾. In artikel 12, lid 1, wordt bepaald dat de partijen de vordering niet hoeven te beoordelen vanuit juridisch oogpunt; dit wordt dus aan het gerecht overgelaten. Deze bepaling is voornamelijk van belang bij afwezigheid van een advocaat of een andere beroepsbeoefenaar die als

⁽³⁵⁾ Zie tevens overweging 5, 7 en 8.

⁽³⁶⁾ Zie overweging 22.

vertegenwoordiger optreedt (artikel 12). In het kader van de EPGV moet ten minste een van de leden van het gerecht als rechter gekwalificeerd zijn volgens de wetgeving van de lidstaat van het gerecht waarbij de vordering aanhangig is⁽³⁷⁾.

5.7. Termijn

Binnen dertig dagen na ontvangst van het antwoord van de verweerder op de vordering of van de eiser op de tegenvordering, moet het gerecht beslissen of er bewijs moet worden verkregen of moet het de partijen in voorkomend geval oproepen voor een mondelinge behandeling. Aangezien snelheid belangrijk is, moet het gerecht de mondelinge behandeling binnen dertig dagen na de oproeping van de partijen houden. Zoals reeds in punt 5.2 werd vermeld, wordt in artikel 14, lid 2, bepaald dat bepaalde termijnen kunnen worden verlengd, maar slechts in uitzonderlijke omstandigheden. Dat geldt ook voor de in artikel 7 vermelde termijnen van dertig dagen. Aangezien het echter de bedoeling is dat alle fasen van de EPGV zo snel mogelijk worden afgerond en omdat de termijn van dertig dagen een maximumtermijn is, kan het gerecht een kortere termijn dan dertig dagen vaststellen⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Zie overweging 27.

⁽³⁸⁾ Wat meer algemeen de taak van het gerecht om de procedure te bespoedigen betreft, zie overweging 23.

6

HOOFDSTUK ZES

De beslissing

6.1. Het nemen van een beslissing

Een beslissing over een vordering in het kader van de EPGV wordt gegeven in de volgende gevallen:

6.1.1. Bij verstek gegeven beslissing – algemeen

Indien de verweerder niet binnen dertig dagen na de betekening of kennisgeving van het vorderingsformulier en het antwoordformulier (formulier C) op de vordering reageert, geeft het gerecht de beslissing. Ook wanneer het gerecht heeft verzocht om correctie van de vordering, of om aanvullende informatie of nadere gegevens en de aangezochte partij niet binnen de vastgestelde termijn reageert, kan het gerecht de tegenpartij in het gelijk stellen. Wanneer het gerecht voor de beantwoording van dergelijke verzoeken zelf een termijn heeft vastgesteld, moet het de betrokken partij op de hoogte stellen van de eventuele gevolgen van het niet in acht nemen van die termijn, zoals de mogelijkheid dat die partij in het ongelijk zal worden gesteld.

6.1.2. Bij verstek gegeven beslissing – tegenvordering

Indien de eiser niet binnen dertig dagen na de betekening of kennisgeving van de tegenvordering reageert, kan het gerecht, net als bij de hoofdvordering, een beslissing geven over de tegenvordering. In een dergelijke situatie moet worden aangenomen dat de eiser de hoofdvordering zal willen voortzetten, zodat het gerecht de vordering niet kan afwijzen tenzij het de eiser – na ontvangst van de reactie op de vordering – om nadere inlichtingen heeft

verzocht. Het gerecht zal dan moeten nagaan wat de eerlijkste handelwijze is ten aanzien van de partijen, waaronder een verzoek om aanvullende inlichtingen of om bewijselementen conform artikel 7, lid 1, onder a), of de organisatie van een mondelinge behandeling.

6.2. Beslissing na ontvangst van alle gegevens, waaronder alle bewijselementen

6.2.1. Wanneer geen mondelinge behandeling is gehouden

Indien het gerecht beslist een uitspraak over de grond van de zaak te doen zonder een mondelinge behandeling te houden, hetzij na ontvangst van het eventuele antwoord van de verweerder op de vordering, hetzij na ontvangst binnen de vastgestelde termijn van de door het gerecht gevraagde aanvullende gegevens, moet het binnen dertig dagen na ontvangst van die inlichtingen een beslissing geven. Bovendien moet het gerecht, indien het de bewijselementen heeft verkregen die nodig zijn voor het geven van een beslissing zonder dat er een mondelinge behandeling wordt gehouden, binnen dertig dagen na ontvangst van die bewijselementen de beslissing geven.

6.2.2. Na een mondelinge behandeling

Indien het gerecht een mondelinge behandeling houdt, moet het binnen dertig dagen na de datum van die mondelinge behandeling de beslissing geven. Impliciet wordt verondersteld dat het gerecht na afloop

van de mondelinge behandeling in het bezit is van alle informatie en bewijselementen die nodig zijn om over de grond van de vordering en de eventuele tegenvordering te beslissen. Er is niet voorzien dat het gerecht na afloop van de mondelinge behandeling nog om aanvullende gegevens of bewijselementen kan vragen. Conform artikel 14, lid 3, kan de termijn van dertig dagen alleen worden verlengd indien het gerecht in uitzonderlijke omstandigheden geen beslissing kan geven binnen de in de verordening bedoelde termijn van dertig dagen, en neemt het gerecht in dergelijke uitzonderingssituaties alle maatregelen die nodig zijn om zo snel mogelijk een beslissing te geven. Om de afwikkeling van de zaak te bespoedigen, kan het gerecht uiteraard vóór het verstrijken van de termijn van dertig dagen een beslissing geven, indien het daartoe in staat is.

6.3. Vorm, inhoud en betekening/kennisgeving van de beslissing

6.3.1. De beslissing moet schriftelijk zijn voor de betekening of kennisgeving ervan aan de partijen

Hoewel in de verordening niet wordt bepaald dat de beslissing schriftelijk moet zijn, en het per lidstaat kan verschillen wat betreft de vraag of voor geringe vorderingen al dan niet een schriftelijke beslissing vereist is,

kan uit het feit dat een beslissing over een Europese geringe vordering aan de partijen moet worden betekend of ter kennis gebracht impliciet worden afgeleid dat die beslissing schriftelijk moet zijn. Daarnaast bevat de verordening geen voorschriften inzake de vorm en inhoud van de beslissing en derhalve wordt deze kwestie conform artikel 19 beheerst door het recht van de lidstaat waar het aangezochte gerecht is gevestigd.

6.3.2. Taal van de beslissing voor de betekening of kennisgeving ervan

Hoewel in de verordening een formulier is vastgesteld voor het certificaat dat op verzoek van een van de partijen door het gerecht moet worden verstrekt voor erkenning en tenuitvoerlegging⁽³⁹⁾, staat de beslissing daar los van. In de verordening is niet bepaald dat de beslissing in een andere taal moet worden opgesteld dan de taal van het uitvaardigende gerecht, maar zal deze, aangezien de beslissing aan de partijen moet worden betekend of ter kennis gebracht, in de juiste taalversie beschikbaar moeten zijn voor betekening of kennisgeving om aan de desbetreffende EU-voorschriften te voldoen⁽⁴⁰⁾. Wanneer de beslissing moet worden vertaald om aan de voorschriften inzake betekening of kennisgeving te voldoen, is het, afhankelijk van het bepaalde in het betrokken procesrecht, waarschijnlijk dat de kosten

⁽³⁹⁾ Zie verder punt 8.3 met betrekking tot het certificaat en hoofdstuk 8 met betrekking tot erkenning en tenuitvoerlegging in het algemeen.

⁽⁴⁰⁾ Zie hierboven punt 4.2.3 en overweging 19.

daarvoor in eerste instantie ten laste worden gelegd van de in het gelijk gestelde partij, die belang heeft bij de uitvoering van de beslissing. Deze kosten kunnen eventueel worden teruggevorderd van de veroordeelde schuldenaar als onderdeel van de proceskosten.

6.3.3. Betekening of kennisgeving van de beslissing aan de partijen

Zodra de beslissing is gegeven, moet deze krachtens artikel 7, lid 2, worden betekend of ter kennis gebracht aan de partijen volgens een van de in de verordening genoemde methoden van betekening of kennisgeving (zie hiervoor artikel 13 en punt 4.2.3).

6.4. Kosten

De beslissing bevat een bevel tot betaling van de kosten. Zoals blijkt uit artikel 1 en overweging 29, is een van de hoofddoelstellingen van de EPGV de kosten tot een minimum te beperken. In artikel 16 wordt derhalve bepaald dat kosten die onnodig zijn gemaakt of niet in verhouding staan tot de vordering, niet mogen worden vergoed. Dat is met name van belang indien de in het gelijk gestelde partij wordt vertegenwoordigd door een advocaat of een andere rechtsbeoefenaar, aangezien de kosten voor een dergelijke vertegenwoordiging in de beslissing alleen ten laste van de tegenpartij mogen worden gelegd wanneer zij in verhouding staan tot de waarde van de vordering en wanneer het nodig was ze te maken. Onder voorbehoud van dit

beginsel, moet volgens artikel 16 van de verordening de regel worden toegepast dat de in het ongelijk gestelde partij in de beslissing moet worden veroordeeld tot betaling van de proceskosten, die conform het betrokken nationale recht moeten worden bepaald. Zie ook punt 3.4 van deze handleiding.

7

HOOFDSTUK ZEVEN

Heroverweging en beroep

7.1. Heroverweging in het kader van de Europese procedure voor geringe vorderingen

Artikel 18 van de verordening bevat een regeling voor de heroverweging van een in het kader van de EPGV gegeven beslissing. Heroverweging is mogelijk wanneer een beslissing is gegeven tegen de verweerder en ten gunste van de eiser of wanneer de verweerder een tegenvordering heeft ingesteld en het gerecht een beslissing tegen de eiser heeft gegeven.

7.1.1. Gronden voor heroverweging

Een verweerder die niet is verschenen, kan – volgens de procedure die volgens het nationale recht beschikbaar is – het bevoegde gerecht in de lidstaat waar de beslissing is gegeven om heroverweging van de beslissing verzoeken indien:

- het vorderingsformulier niet tijdig aan hem is betekend of ter kennis is gebracht, of, in geval van een mondelinge behandeling, hij niet tijdig voor die mondelinge behandeling is opgeroepen, en op zodanige wijze dat hij zijn verweer niet kan regelen, of
- de vordering niet heeft kunnen betwisten wegens overmacht of wegens buitengewone omstandigheden, buiten zijn schuld,

tenzij de verweerder, in beide gevallen, geen rechtsmiddel tegen de beslissing heeft aangewend toen hij dit kon doen met behulp van

de beschikbare beroeps- of heroverwegingsprocedures volgens het nationale recht.

Het verzoek om heroverweging moet worden ingediend binnen dertig dagen vanaf de dag waarop de verweerder daadwerkelijk kennis heeft gekregen van de inhoud van de beslissing en in staat was om op te treden, maar niet later dan de dag van de tenuitvoerleggingsmaatregel waardoor hij de beschikking over zijn goederen geheel of gedeeltelijk verliest. De termijn mag niet worden verlengd (artikel 18, lid 2).

NB: De in artikel 18 bedoelde heroverweging van een EPGV-beslissing is alleen mogelijk in de lidstaat waar de beslissing is gegeven, ongeacht waar de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd.

Met betrekking tot de heroverwegingsbepaling in artikel 20 van het EPP heeft het Hof van Justitie in zaak C 119/13, *eco-cosmetica* (ECLI:EU:2014:2144), geoordeeld dat in een geval waarin de betekening en de kennisgeving niet aan de normen van de artikel 13-15 van het EBB voldoen, artikel 20 niet van toepassing is en dat uiteindelijk met een nationaal rechtsmiddel een oplossing voor het probleem moet worden gevonden. Dit arrest kan ook van belang zijn voor de uitlegging van artikel 18 van de EPGV-verordening.

7.1.2. Resultaat van heroverweging

Indien tot heroverweging wordt overgegaan op een van de in de verordening vastgestelde gronden, is de heroverwogen beslissing nietig. De eiser verliest geen voordelen van enige stuiting van de verjarings- of vervalttermijnen ingeval van toepasselijk nationaal recht. Wanneer heroverweging wordt geweigerd, blijft de beslissing van kracht (artikel 18, lid 3).

7.2. Beroep

Volgens artikel 17 is de vraag of er in de lidstaat waar een EPGV-beslissing is gegeven, beroep kan worden ingesteld tegen die beslissing, een aangelegenheid die valt onder het nationale procesrecht van de lidstaten. Indien er beroep kan worden ingesteld, gelden voor de beroepsprocedure dezelfde regels inzake kosten als voor de oorspronkelijke procedure. Informatie over de vraag of er rechtsmiddelen openstaan en zo ja, welk gerecht bevoegd is, is te vinden op het e-justitieportaal.

7.3. Procesvertegenwoordiging in heroverwegings- en beroepsprocedures

De bepalingen van artikel 10 inzake procesvertegenwoordiging gelden op dezelfde wijze voor de in artikel 18 bedoelde heroverwegingsprocedure als voor de oorspronkelijke procedure over de hoofdvordering en de eventuele tegenvordering. De partijen hoeven zich dus in dergelijke procedures niet te laten vertegenwoordigen. De vraag is of dat ook geldt voor beroepsprocedures die op grond van het nationale procesrecht worden ingeleid tegen een EPGV-beslissing. Dat is met name van belang met betrekking tot de vergoeding van de kosten, aangezien ingevolge artikel 17, lid 2, de regeling die in artikel 16 is neergelegd voor de vergoeding van de kosten van de oorspronkelijke procedure ook op alle beroepsprocedures van toepassing is. Evenzo is artikel 16 van toepassing op heroverwegingsprocedures in de zin van artikel 18. In dit verband moet worden gewezen op de bewoordingen van overweging 29, waaruit blijkt dat de in het ongelijk gestelde partij slechts de kosten dient te dragen die in verhouding staan tot de waarde van de vordering of die noodzakelijk waren, waaronder bijvoorbeeld de eventuele kosten van de vertegenwoordiging van de tegenpartij door een advocaat⁽⁴¹⁾.

⁽⁴¹⁾ Zie ook punt 9.1.2.

8

HOOFDSTUK ACHT

Erkenning en tenuitvoerlegging

8.1. Erkenning en tenuitvoerlegging – algemene beginselen

8.1.1. Afschaffing van het *exequatur*

Een in het kader van de EPGV gegeven beslissing over een vordering of tegenvordering die uitvoerbaar is in de lidstaat waar zij is gegeven, is ook uitvoerbaar in alle andere lidstaten. Overeenkomstig artikel 20, lid 1, hoeft er in de lidstaat van tenuitvoerlegging geen verklaring van uitvoerbaarheid te worden verkregen en is er geen mogelijkheid van verzet tegen de erkenning van een EPGV-beslissing⁽⁴²⁾. In elk geval mag de grond van de zaak niet opnieuw worden onderzocht in de lidstaat van tenuitvoerlegging. De beslissing is uitvoerbaar, niettegenstaande de mogelijkheid van beroep⁽⁴³⁾. Er mag echter niet uit het oog worden verloren dat een persoon die een door een gerecht gegeven EPGV-beslissing ten uitvoer wil leggen, gebruik kan maken van de in de Verordening Brussel I (herschikking) vastgestelde procedures.

In artikel 20, lid 2, wordt bepaald dat het gerecht op verzoek van een partij zonder extra kosten een certificaat met de beslissing verstrekt door gebruik te maken van het standaardformulier D in bijlage IV. Het gerecht verstrekt die partij desgevraagd het certificaat in een andere officiële taal van de instellingen van de Unie en maakt daarbij

gebruik van het meertalig dynamisch standaardformulier dat op het Europees e-justitieportaal beschikbaar is. Het gerecht is niet verplicht tot verstrekking van een vertaling en/of transliteratie van de tekst in de vrije tekstvelden van dat certificaat.

8.1.2. Tenuitvoerleggingsprocedure – toepasselijk recht

Volgens artikel 21 wordt de tenuitvoerleggingsprocedure, onverminderd de in de verordening vastgestelde bepalingen inzake tenuitvoerlegging, beheerst door het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging, en wordt een EPGV-beslissing onder dezelfde voorwaarden ten uitvoer gelegd als een beslissing die in de lidstaat van tenuitvoerlegging is gegeven.

8.2. Voorschriften in het kader van de EPGV – tenuitvoerleggingsprocedure

Om het proces op gang te brengen dat kan leiden tot de tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing, moet de partij die de beslissing ten uitvoer wil laten leggen, een authentiek afschrift van de beslissing verstrekken, evenals het certificaat met de beslissing, waarnaar in artikel 20, lid 2 wordt verwezen, en, in indien nodig, een vertaling overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van tenuitvoerlegging. Lidstaten moeten aangeven welke officiële talen ze naast hun eigen taal of talen

⁽⁴²⁾ Zie ook overweging 30.

⁽⁴³⁾ Zie artikel 15, lid 1, en overweging 25.

aanvaarden (artikel 21 bis, lid 1). De informatie over de inhoud van een beslissing, die wordt verstrekt in een certificaat als bedoeld in artikel 20, lid 2, wordt vertaald door een bevoegd vertaler (artikel 21 bis, lid 2). Op het Europees e-justitieportaal is informatie te vinden over de talen die voor de tenuitvoerlegging worden aanvaard.

Van de partij die om tenuitvoerlegging verzoekt, kan niet worden verlangd dat zij in de lidstaat van tenuitvoerlegging beschikt over een gemachtigd vertegenwoordiger of over een postadres, elders dan bij de instanties die door die partij zijn belast met de daadwerkelijke tenuitvoerlegging (artikel 21, lid 3). Het is voor die partij ook niet nodig om in de lidstaat van tenuitvoerlegging een zekerheid, borg of ander pand te verstrekken voordat er tot tenuitvoerlegging kan worden overgegaan (artikel 21, lid 4).

8.3. Gebruik van het certificaat betreffende een beslissing

8.3.1. Formulier D

Het formulier voor het certificaat betreffende een beslissing, formulier D, is opgenomen in bijlage IV bij de verordening. Dat certificaat moet op verzoek van een partij worden afgegeven door het gerecht dat de EPGV-beslissing heeft gegeven. Een dergelijk verzoek kan reeds bij aanvang van de procedure worden gedaan in vak 9 van het vorderingsformulier (formulier A) en, hoewel dit niet uitdrukkelijk is vastgelegd in de

verordening, te allen tijde nadat de beslissing is gegeven. Het is wenselijk dat de partij die een EPGV-beslissing ten uitvoer wil laten leggen anticipeert op de verplichting om over een certificaat te beschikken en dat certificaat dus zo vroeg mogelijk aanvraagt bij het gerecht. Bovendien moet het gerecht het certificaat met zorg invullen omdat dat stuk als basis dient voor de tenuitvoerlegging. Het is vooral van belang dat alle relevante informatie wordt opgenomen zodat de met de daadwerkelijke tenuitvoerlegging belaste beambten en andere betrokken personen, zoals personeelsleden van banken wanneer er bijvoorbeeld een bankrekening is opgegeven, in staat zijn te zien en te begrijpen wat het bevel inhoudt, wat de gegevens zijn betreffende de persoon tegen wie het bevel is uitgevaardigd en welke bedragen er in de beslissing zijn toegewezen. Al deze gegevens kunnen worden vermeld op formulier D.

8.3.2. Taal van het certificaat

Het zou ook nodig kunnen zijn het certificaat te vertalen in de taal die in de lidstaat van tenuitvoerlegging moet worden gebruikt. Elke lidstaat heeft informatie beschikbaar gesteld over welke talen ze, naast hun eigen officiële taal of talen, aanvaarden voor de tenuitvoerlegging (zie artikel 21 bis). Deze informatie is beschikbaar op het e-justitieportaal. Zie ook punt 8.2 van deze handleiding.

8.4. Weigering en beperking van tenuitvoerlegging

8.4.1. Weigering van tenuitvoerlegging in buitengewone omstandigheden

Volgens artikel 22 moet het gerecht in de lidstaat van tenuitvoerlegging de tenuitvoerlegging van de beslissing weigeren, indien die beslissing onverenigbaar is met een in een lidstaat of een derde land gegeven eerdere beslissing, op voorwaarde dat:

- die eerdere beslissing tussen dezelfde partijen is gegeven in een geschil dat hetzelfde onderwerp betreft en op dezelfde oorzaak berust en die eerdere beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de lidstaat van tenuitvoerlegging; en
- de onverenigbaarheid van de beslissing met die eerdere beslissing niet als verweer is aangevoerd en ook niet had kunnen worden aangevoerd in de EPGV-procedure in de lidstaat waar de beslissing is gegeven.

8.4.2. Procedure om de tenuitvoerlegging aan te vechten

In de verordening is niet vastgesteld volgens welke procedure de tenuitvoerlegging van de beslissing bij het betrokken gerecht kan worden aangevochten wegens onverenigbaarheid. Deze kwestie wordt dus beheerst door het procesrecht van de desbetreffende lidstaat. Evenzo zal het voor het gerecht in die lidstaat doorgaans ook mogelijk zijn de tenuitvoerlegging overeenkomstig het nationale recht te weigeren of stop te zetten indien en voor zover de in de EPGV-beslissing toegekende bedragen zijn betaald of de beslissing op een andere wijze is uitgevoerd.

8.4.3. Opschorting of beperking van de tenuitvoerlegging

In artikel 23 wordt het volgende bepaald: indien een partij tegen wie tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing wordt gevraagd tegen de beslissing een rechtsmiddel⁽⁴⁴⁾ heeft ingesteld of dat nog kan doen dan wel om heroverweging heeft verzocht op grond van de verordening, kan het bevoegde gerecht of een andere bevoegde instantie in de lidstaat van tenuitvoerlegging, op verzoek van die partij:

⁽⁴⁴⁾ Onder het woord „rechtsmiddel” zoals dat hier wordt gebruikt, moet tevens worden verstaan een beroep tegen de beslissing, indien een dergelijk beroep mogelijk is overeenkomstig het recht van de lidstaat van het gerecht dat de beslissing heeft gegeven alsook een betwisting wegens onverenigbaarheid in de zin van artikel 22 van de verordening. Aangezien heroverweging in de zin van artikel 18 van de verordening uitdrukkelijk wordt vermeld in artikel 23, valt deze situatie niet onder het begrip „rechtsmiddel” in de zin van artikel 23.

- de tenuitvoerleggingsprocedure beperken tot bewarende maatregelen, zoals het „bevriezen” van een bankrekening of van lonen en salarissen;
- de tenuitvoerlegging afhankelijk maken van het stellen van een door dit gerecht te bepalen zekerheid, of
- in buitengewone omstandigheden, de tenuitvoerleggingsprocedure opschorten, d.w.z. de procedure voor een bepaalde of beperkte periode opschorten.

8.5. Procedure voor de tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing

8.5.1. Maatregelen inzake tenuitvoerlegging

De verkrijging van een beslissing en een certificaat in het kader van de EPGV is de eerste stap op weg naar de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de aan de beslissing ten grondslag liggende verplichting. Om de naleving van de betreffende verplichting te waarborgen, moeten verdere stappen worden ondernomen indien de partij tegen wie de beslissing is gegeven de beslissing niet vrijwillig uitvoert door de betrokken betaling te doen of door het verrichten of nalaten van een handeling conform het rechterlijke bevel, waardoor het nodig wordt om maatregelen tot tenuitvoerlegging van de beslissing te nemen.

8.5.2. Tenuitvoerleggingsinstanties en -agentschappen

Om de tenuitvoerlegging van de beslissing veilig te stellen, moeten instructies worden gegeven aan de instanties of agentschappen die in de lidstaat van tenuitvoerlegging bevoegd zijn om tenuitvoerleggingsmaatregelen te nemen. Het kan gaan om de toezending van stukken en instructies aan een gerecht in de lidstaten waar de tenuitvoerlegging via de gerechten verloopt, of anders direct aan tenuitvoerleggingsfunctionarissen wanneer deze rechtstreeks instructies aanvaarden namens cliënten die beslissingen ten uitvoer willen laten leggen. Gegevens over tenuitvoerleggingsfunctionarissen in de verschillende lidstaten en informatie over de tenuitvoerlegging van beslissingen zijn terug te vinden op nationale websites en op het Europees e-justitieportaal.

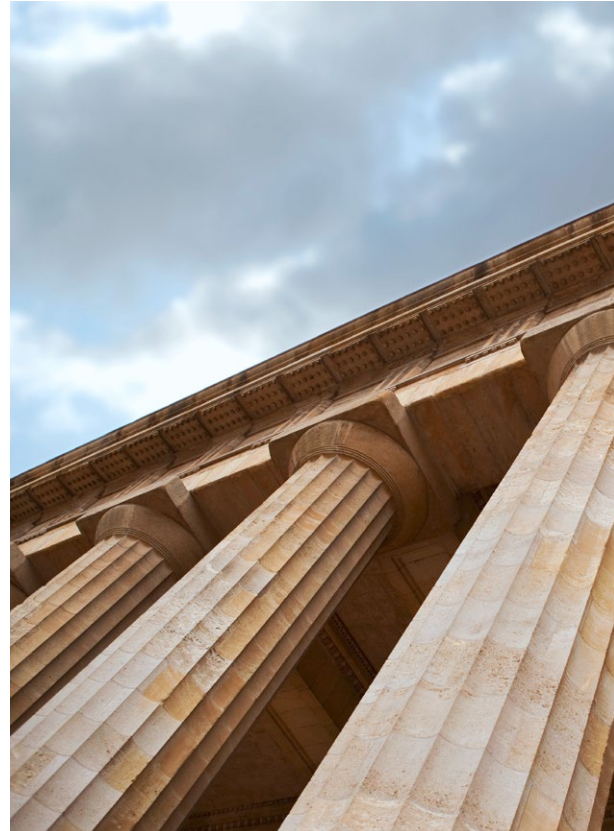
8.5.3. Taalaspecten – praktische gevolgen voor de tenuitvoerlegging

Een partij die een beslissing ten uitvoer wil laten leggen, moet er rekening mee houden dat het zowel vanuit praktisch als vanuit juridisch oogpunt nodig kan zijn aandacht te besteden aan taalaspecten. Indien in het op de tenuitvoerlegging van beslissingen toepasselijke nationale recht bijvoorbeeld wordt voorgeschreven dat stukken in een andere lidstaat moeten worden betekend of ter kennis gebracht aan de verweerder tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, zijn de relevante taalvoorschriften van de EPGV-verordening en van de verordening

inzake betekening en kennisgeving van toepassing. Bovendien moeten gerechten, tenuitvoerleggingsfunctionarissen en andere bij de tenuitvoerlegging betrokken personen de inhoud van de beslissing en het certificaat begrijpen om tot de daadwerkelijke tenuitvoerlegging te kunnen overgaan. Dat geldt ook voor degenen die als derden bij de tenuitvoerlegging betrokken kunnen zijn, zoals bankpersoneel en andere personen die in het bezit zijn van goederen van de persoon tegen wie tenuitvoerlegging van de beslissing wordt gevraagd.

8.6. Tenuitvoerlegging van gerechtelijke schikkingen

In artikel 12, lid 3, wordt bepaald dat het gerecht tracht in de loop van de procedure een schikking tussen de partijen te bewerkstelligen. Overeenkomstig artikel 23 bis van de EPGV-verordening wordt een gerechtelijke schikking die is goedgekeurd door of getroffen voor een gerecht tijdens de EPGV en die uitvoerbaar is in de lidstaat waar de procedure is gevoerd, in een andere lidstaat erkend en ten uitvoer gelegd onder dezelfde voorwaarden als een beslissing die is gegeven in de EPGV. De bepalingen inzake erkenning en tenuitvoerlegging van EPGV-beslissingen zoals besproken in de voorgaande alinea's, zijn van overeenkomstige toepassing.

9

HOOFDSTUK NEGEN

Slotopmerkingen

9.1. Advocaten

9.1.1. Geen verplichting om in het kader van de EPGV een beroep te doen op een advocaat

In artikel 10 en overweging 15 wordt eenvoudigweg bepaald dat vertegenwoordiging door een advocaat niet verplicht is en elke dergelijke regel van nationaal recht is dus niet van toepassing op de EPGV. Evenzo wordt in artikel 21, lid 3, onder a), bepaald dat het voor de tenuitvoerlegging van een EPGV-beslissing niet vereist is dat een partij in de lidstaat van tenuitvoerlegging beschikt over een gemachtigd vertegenwoordiger. Onder die term wordt niet verstaan beambten die de tenuitvoerleggingsmaatregelen in die staat daadwerkelijk ten uitvoer leggen, zoals *huissiers de justice*, deurwaarders en *messengers at arms*. De reden dat juridische vertegenwoordiging niet wordt geëist, is om de proceskosten te verlagen.

9.1.2. Financiële implicaties van het inschakelen van een advocaat

Een partij die in het kader van de EPGV overweegt een beroep te doen op een advocaat, mag niet vergeten dat zij, zelfs wanneer de vordering wordt toegewezen en leidt tot een beslissing, het risico loopt dat het gerecht de advocaatkosten niet ten laste van de tegenpartij zal leggen, aangezien het gerecht volgens artikel 16 geen vergoeding mag toewijzen voor kosten die onnodig zijn gemaakt of die niet in

verhouding staan tot de vordering. Volgens overweging 29, waarin wordt verwezen naar de EPGV-doelstellingen inzake vereenvoudiging en kosteneffectiviteit, moet het gerecht bij de beoordeling van de vraag of de kosten in verhouding staan tot de vordering, rekening houden met het feit dat de tegenpartij, namelijk de in het gelijk gestelde partij, door een advocaat werd vertegenwoordigd.

9.2. Voorlichting en bijstand

9.2.1. Voorlichting – algemeen

Diverse bepalingen van de EPGV-verordening hebben betrekking op de informatie die door de lidstaten moet worden verstrekt over de verschillende aspecten van de EPGV. Volgens artikel 24 moeten de lidstaten onderling samenwerken, en wel via het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken, om het publiek en de rechtsbeoefenaars voor te lichten over de EPGV. Artikel 25 verplicht de lidstaten met name de Europese Commissie informatie te verstrekken over de volgende aspecten van de EPGV:

- de gerechten die bevoegd zijn om een EPGV-beslissing te geven;

- de communicatiemiddelen die door de lidstaten worden aanvaard om vorderingsformulieren in het kader van de EPGV te ontvangen;
- de autoriteiten of organisaties die bevoegd zijn om overeenkomstig artikel 14 praktische bijstand te verlenen;
- de middelen voor elektronische betekening en kennisgeving en elektronische communicatie die beschikbaar en toelaatbaar zijn overeenkomstig artikel 13 en de eventuele personen of beroepscategorieën die wettelijk verplicht zijn betekening en kennisgeving van documenten en andere schriftelijke communicatie met elektronische middelen te aanvaarden;
- de gerechtskosten voor de EPGV en de wijze waarop die worden berekend, alsmede de betaalwijzen overeenkomstig artikel 15 bis;
- het antwoord op de vraag of er beroep kan worden ingesteld en, zo ja, binnen welke termijn;
- de procedures voor een verzoek om heroverweging als bedoeld in artikel 18 en de gerechten die voor deze heroverweging bevoegd zijn;
- de talen die voor een certificaat betreffende een EPGV-beslissing worden aanvaard volgens artikel 21, onder a), punt 1;
- de instanties die bevoegd zijn voor de tenuitvoerlegging en de instanties die bevoegd zijn voor de toepassing van artikel 23;

- de instanties die in de lidstaten bevoegd zijn voor tenuitvoerlegging, waaronder de opschorting of beperking van de tenuitvoerlegging.

De lidstaten moeten ook alle latere wijzigingen van deze informatie meedelen. De Commissie moet deze mededeling openbaar maken en met name via het e-justitieportaal.

9.2.2. Voorlichting en bijstand aan de partijen

Naast het beschikbaar stellen van algemene informatie over de werking van de EPGV, moeten de partijen in de verschillende fasen van de procedure bijstand en informatie krijgen:

- volgens artikel 11 moeten de partijen bij het invullen van de formulieren praktische bijstand krijgen (zie punt 3.1 van deze handleiding);
- volgens artikel 12 moeten de gerechten, indien nodig, de partijen over procedurekwesties informeren (zie punt 5.6.2 van deze handleiding);
- volgens artikel 14 moeten de gerechten de partijen op de hoogte stellen van de gevolgen van het niet in acht nemen van de door het gerecht vastgestelde termijnen (zie punt 4.6, 5.2, 5.7 en 6.2.2 van deze handleiding).

Ook moeten de lidstaten ervoor zorgen dat het vorderingsformulier, formulier A, beschikbaar is bij elk gerecht waarbij de EPGV kan worden ingeleid.

9.3. Evaluatie van de EPGV

Overeenkomstig artikel 28 wordt de verordening uiterlijk op 15 juli 2022 opnieuw geëvalueerd. Het verslag van de Europese Commissie over de toepassing van deze verordening bevat onder meer een evaluatie van de vraag: a) of het in artikel 2, lid 1, vermelde financiële maximum, dat sinds 15 juli 2017 op 5 000 euro is vastgesteld, passend is voor het verwezenlijken van de doelstelling van deze verordening, namelijk de toegang tot de rechter vergemakkelijken voor burgers en kleine en middelgrote ondernemingen in grensoverschrijdende zaken, en b) of een uitbreiding van het toepassingsgebied van de EPGV, in het bijzonder tot vorderingen inzake bezoldigingen, passend is om de toegang tot de rechter te vergemakkelijken voor werknemers in grensoverschrijdende arbeidsgeschillen.

Referentiemateriaal en links

Het Europees e-justitieportaal is een enkel centraal punt voor toegang tot alle relevante informatie over de EPGV; de verantwoordelijkheid voor het verstrekken van informatie over de EPGV berust zowel bij de lidstaten als bij de Europese Commissie.

A) De voor de Europese procedure voor geringe vorderingen te gebruiken formulieren:

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-nl.do

B) Nationale informatie over het gebruik van de procedure, met inbegrip van de bevoegde gerechten en andere informatie overeenkomstig artikel 25.

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-nl.do

Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2015/2421 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 861/2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen en Verordening (EG) nr. 1896/2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure.

PRINT	ISBN 978-92-76-08298-9	doi:10.2838/39582	DS-01-19-470-NL-C
PDF	ISBN 978-92-76-03882-5	doi:10.2838/039412	DS-03-19-355-NL-N

Voor gebruik of overname van foto- of ander materiaal dat niet onder het EU-auteursrecht valt, dient rechtstreeks aan de auteursrechthouders toestemming te worden gevraagd.

Foto omslag: © Shutterstock

Foto's binnenpagina's: pp. 6, 8, 16, 21, 29, 55, 59, 65 © Shutterstock / pp. 15, 21, 52, 66 © Unsplash / pp. 30, 37, 38, 41, 46, 51, 56, 60, 69 © Pexels

© Europese Unie, 2019

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Raadpleeg het e-justitieportaal voor meer informatie over burgerlijk recht in de EU:
<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=nl&action=home>

Volg ons

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

Europees justitieel netwerk
in burgerlijke en handelszaken

